

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OPETUSHENKILÖSTÖN

HALLINNONALAKOHTAINEN TARKENTAVA VIRKAEHTOSOPIMUS

Päivitys 1.5.2021

Opetushallituksen ja JUKO ry:n välinen virkaehtosopimus Opetushallituksen toimialaan kuuluvien korkeakoulutasa alempien valtion oppilaitosten C-palkkaisten palvelussuhteen ehdoista

SISÄLLYSLUETTELO

OPETUSHENKILÖSTÖN TARKENTAVA VIRKAEHTOSOPIMUS	3
Osa I - Yleiset määräykset	3
Osa II - Oppilaitoskohtaiset määräykset	10
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu ja Suomalais-venäläinen koulu	10
Helsingin eurooppalainen koulu	19
Yleissivistävät erityiskoulut	24
Saamelaisalueen koulutuskeskus	27
Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus	29
SOPIMUS TEHTÄVÄN VAATIVUUTEEN JA HENKILÖKOHTAISEEN SUORIUTUMISEEN PERUSTUVASTA PALKKAUSJÄRJESTELMÄSTÄ	30
Tehtäväkohtaisen palkanosan taulukko	39
Henkilökohtainen palkanosa	40
SUOJAVAATESOPIMUS	41
LUOTTAMUSMIESSOPIMUS	46
YHTEISTOIMINTASOPIMUS	49

OPETUSHENKILÖSTÖN TARKENTAVA VIRKAEHTOSOPIMUS

OSA I YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Soveltamisala

- 1 mom. Sopimusta sovelletaan oppilaitoskohtaisessa osassa mainittujen oppilaitosten opetushenkilöstön palvelussuhteisiin, ellei toisin ole säädetty, määrätty tai sovittu.
- 2 mom. Opetushenkilöstön palkkaus määräytyy Opetushallituksen toimialaan kuuluvien valtion oppilaitosten palkkausjärjestelmän mukaisesti.

2 § Ylituntipalkkio

- 1 mom. Opettajan ylituntipalkkio perustuu vuotuisen perusosaan, joka on vaatavuusryhmissä 1 – 3 100 %, vaatavuusryhmissä 4 – 5 90 % ja vaatavuusryhmissä 6 – 10 85 % vastaavalle opettajalle maksettavasta vuotuisesta tehtäväkohtaisesta palkasta. Ylituntipalkkio saadaan siten, että vuotuinen perusosa jaetaan asianomaisen opettajan opetusvelvollisuudeksi vahvistetulla vähentämättömällä viikkotuntimäärällä ja näin saatu luku pyöristetään kymmeniksi senteiksi. Tästä vuosiviikkoylituntipalkkiosta saadaan kuukausittain maksettava palkkio jakamalla se 12:lla sekä yhden tunnin palkkio jakamalla se asianomaisen oppilaitoksen työviikkojen lukumäärällä kuitenkin siten, että perusopetuksen ohjauksen jakajana on luku 30.

Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa 1 momentissa jakajana käytettävä viikkotuntimäärä saadaan jakamalla vuotuinen opetusvelvollisuustuntimäärä lukuvuoden työviikkojen määrällä (38).

- 2 mom. Ylituntipalkkiota laskettaessa otetaan huomioon epäpätevyysalennus.
- 3 mom. Jos ylitunteina hoidettava opetus ei kestä lukuvuoden koko työaika, maksetaan palkkio pidettyjen tuntien mukaan, jolloin oppilaitoksen työviikkojen lukumäärän suuruinen tuntimäärä oikeuttaa yhteen vuosiviikkoylituntipalkkioon ja pienempi tuntien määrä vastaavaan osaan siitä. Pitämättä jääneiden ylituntien osuus vähennetään opettajan palkkauksesta edellä määrättyä perustetta noudattaen.

3 § Oppiarvon rinnastaminen tutkintoon

Palkkauksen määrittelyssä humanististen tieteiden ja luonnontieteiden kandidaatin arvo rinnastetaan humanististen tieteiden ja luonnontieteiden kandidaatin tutkintoon.

4 § Toisen opettajan tunnin hoitopalkkio

Jos opettajalle annetaan määräys oman oppituntinsa tai muun palkatun tehtävän kanssa samanaikaisesti huolehtia toisen opettajan luokasta, maksetaan hänelle tunnilta 30 % oman viran tai tehtävän ylituntipalkkiosta. ([YK:05479](#))

5 § Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivalle opettajalle opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella tehdystä työstä maksettava korvaus ja palkkio sekä opetusvelvollisuuden huojennus

1 mom. Tuntikorvaus

Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivalle opettajalle maksetaan laskua vastaan opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella tehdystä luottamusmiessopimuksen mukaisista luottamusmiestehtävistä tuntikorvaus, jonka suuruus määräytyy siten, että opettajan yleisten virka- ja työehtosopimusmääräysten 8 §:n mukainen palkkaus kuukaudessa jaetaan luvulla 153. Korvausta maksetaan enintään seitsemältä tunnilta viikossa. ([YK:05417](#))

2 mom. Vastaanottotunti

Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivalle opettajalle saadaan sopia yksi opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella pidettävä viikoittainen vastaanottotunti. Vastaanottotunti luetaan edellä mainittuun seitsemän tunnin enimmäisaikaan.

3 mom. Opetusvelvollisuuden huojennus

1) Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikkotunnilla. Jos pääsopijajärjestön edustettavien lukumäärä on vähintään 60, luottamusmiehen / miesten huojennustuntimäärä on yhteensä seuraava.

Edustettavien lukumäärä	Huojennustunnit
60 - 99	2
100 - 129	3
130 - 159	4
160 -	5

2) Edustustehtävien lukumäärä todetaan lukuvuosittain.

3) Opetusvelvollisuuden huojentaminen koskee myös niitä oppilaitosmuotoja, joissa opetusvelvollisuuden tarkkaa tuntimäärää ei virkaehtosopimuksessa ole sovittu.

4 mom. Luottamusmiespalkkio

1) Pääluottamusmiehenä tai luottamusmiehenä toimivalle opettajalle, joka on valittu valtion virkamiesten luottamusmiestoimintaa koskevien määräysten 4 §:n mukaisesti, maksetaan palkkiota luottamusmiestehtävien hoitamisesta seuraavasti:

Edustettavien lukumäärä	Palkkio € / kk
- 160	84,08
161 -	108,09

([YK:02849](#))

2) Edustettavien henkilöiden lukumäärä todetaan lukuvuosittain. Palkkio luetaan yleisten virka- ja työehtosopimusmääräysten 8 §:n mukaiseen palkkaukseen.

3) Jos luottamusmiehen varamies työnantajalle tehdyn ilmoituksen nojalla luottamusmiehen es-
tyneenä ollessa hoitaa luottamusmiestehtävää vähintään kahden viikon jakson, maksetaan kor-
vaus kyseisen kuukauden ajalta luottamusmiehen asemesta varamiehelle.

6 § Työsuojeluvaltuutettuna toimiville sekä eräille muille yhteistoimintatehtäviin osallistuville opettajil- le opetusvelvollisuustuntien ulkopuolella suoritetusta työstä maksettava palkkio ja huojennus

- 1 mom. Työsuojeluvaltuutettuna toimiville opettajille saadaan maksaa yksilöityä laskua vastaan opetus-
velvollisuustuntien ulkopuolella suoritetuista valmistelu- ja kirjoitus- sekä työsuojelutehtävistä
tuntipalkkio, jonka suuruus määräytyy siten, että asianomaisen opettajan tehtäväkohtaisen pal-
kanosan ja henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella maksettavan palkanosan ja siirtymäta-
sauksen yhteismäärä tai tämän sopimuksen mukainen takuupalkka, mikäli se on suurempi, jae-
taan luvulla 153. Palkkio maksetaan enintään 5 tunnilta viikossa. ([YK:04740](#))
- 2 mom. Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651 / 88) 4 §:ssä tarkoitettulle,
lain mukaisesti yhteistoimintatehtäviin osallistuvalla opettajalla korvataan opetusvelvollisuustun-
tien ulkopuolella suoritettu työ 1 momentin mukaisesti. Momentti ei koske 5 §:n ja tämän pykä-
län 1 momentin tarkoittamaa henkilöstön edustajaa. ([YK:04740](#))
- 3 mom. Työsuojeluvaltuutetulle maksetaan 5 tuntia ylittävältä työsuojelutehtäviin käytetyltä ajalta palk-
kio komiteakokouspalkkiosäännösten mukaisesti. ([YK:04010](#))
- 4 mom. Työsuojeluvaltuutetun opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä (1) tunnilla viikossa ja hänelle
maksetaan työsuojeluvaltuutetun palkkiota 41,30 € kuukaudessa.

7 § Yksityisopiskelijoiden tentti

Yksityisopiskelijoiden tentin järjestävälle opettajalle maksetaan 102 euron palkkio. Palkkiota
tarkistetaan keskusjärjestötasolla sovittavilla yleiskorotuksilla. Palkkio sisältää korvauksen ten-
tin valmistelemisesta, korjaus- ja arviointityöstä sekä tarvittaessa valvonnasta. Tentti käsittää
kirjallisen ja suullisen kyselyn, työnäytteet sekä uusintakokeen. Jos samassa tilaisuudessa ten-
tittävänä on useampi kuin yksi yksityisopiskelija, maksetaan tentin järjestävälle opettajalle täysi
palkkio kolmesta ensimmäisestä opiskelijasta, 1/2 palkkiosta neljännessä opiskelijasta yhdek-
sänteen ja 1/4 palkkiosta kymmenennestä opiskelijasta lukien. ([YK:04885](#))

8 § Opettajan etäopetukseen liittyvä työ

Opiskelijan etäopiskelusta opettajalle määrätystä luokan ulkopuolisesta työstä luetaan opetus-
tuntimäärään työnantajan ja opettajan etukäteen yhdessä arvioima ja työnantajan työsuunni-
telmassa vahvistama tuntimäärä. Palkanmaksun perusteena 1,5 tuntia etäopetustyötä vastaa
yhtä oppituntia.

9 § Päätoimiset tuntiopettajat

- 1 mom. Tämän pykälän määräyksiä sovelletaan, Helsingin ranskalais-suomalaisessa koulussa, suoma-
lais-venäläisessä koulussa, Helsingin eurooppalaisessa koulussa ja Yleissivistävissä erityiskou-
luissa.
- 2 mom. Tuntiopettaja on päätoiminen, jos hän opettaa ammattikorkeakoulussa tai yhdessä tai useam-
massa korkeakoulutasoa alemmassa valtion oppilaitoksessa, kunnallisessa lukiossa tai perus-

koulussa, yksityisessä lukiossa tai peruskoulua korvaavassa tai vastaavassa koulussa tai lain perusteella valtionosuutta tai -avustusta saavassa kunnallisessa tai yksityisessä ammatillisessa tai musiikkioppilaitoksessa yhteensä keskimäärin vähintään 16 luokkatuntia, iltalukiossa/lukion iltalinjalla 14 luokkatuntia. Luokkatunneiksi tässä yhteydessä katsotaan myös sellaiset luokan ulkopuoliset tehtävät, joista palkkio maksetaan vuosiviikkotuntipalkkiona.

- 3 mom. Jos tuntiopettaja opettaa kahdessa tai useammassa oppilaitoksessa siten, että hänen laskennallista opetusvelvollisuuttaan vastaava tuntimääränsä, kuitenkin vähintään 16 (tai 20 tai 14 ks. edellinen momentti) viikkotuntia, tulee täyteen jossakin näistä oppilaitoksista, on hän muissa oppilaitoksissa sivutoiminen tuntiopettaja.
- 4 mom. Päätoimisen tuntiopettajan tehtäväkohtainen palkanosa määräytyy tehtäväkohtaista palkanosaa koskevien sopimusmääräysten mukaisesti. Päätoimisen tuntiopettajan palkasta tehdään epäpätevyysalennus epäpätevyysalennusta koskevien määräysten mukaisesti.
- 5 mom. Päätoimisten tuntiopettajien palkkaus maksetaan käyttäen vuotuisen palkkion jakajana 12:a.
- 6 mom. Jos tuntiopettajan tuntien lukumäärä jää alle vastaavan opettajan opetusvelvollisuustuntimäärän, maksetaan hänelle palkkauksesta osuus, joka vastaa hänen tuntimääräänsä vastaavan opettajan opetusvelvollisuudesta.
- 7 mom. Tuntiopettajan laskennallinen opetusvelvollisuus on sama kuin vastaavan opettajan opetusvelvollisuus. Jos tuntiopettaja opettaa aineita, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, lasketaan hänelle painotettu laskennallinen opetusvelvollisuus.
- 8 mom. Laskennallisen opetusvelvollisuuden ylittävilta tunneilta maksetaan ylituntipalkkio, ylituntipalkkiota koskevien sopimusmääräysten mukaisesti.
- 9 mom. Jos tuntiopettajan päätoimisuus täyttyy kahden tai useamman oppilaitoksen tuntien perusteella, kaikki opettajan pitämät tunnit lasketaan yhteen ja hänelle lasketaan laskennallinen opetusvelvollisuus siten kuin edellä on määrätty. Kussakin oppilaitoksessa lasketaan ja maksetaan se oppilaitoksen tuntien osuus, jolta maksetaan peruspalkka sekä se tuntien osuus, jolta maksetaan 8 momentin mukainen ylituntipalkkio.
- 10 mom. Päätoimiselle tuntiopettajalle maksetaan lomarahaa samojen perusteiden mukaan kuin vastaavalle opettajalle.
- 11 mom. Päätoimisiin tuntiopettajiin sovelletaan, ellei tässä pykälässä ole toisin sovittu, mitä edellä valtion virkamiehiä koskevissa virkaehtosopimusmääräyksissä on sovittu määräaikaiseen virkasuhteeseen nimetyistä virkamiehistä.
- 12 mom. Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa työskentelevä tuntiopettaja on päätoiminen opettaessaan vähintään 16 tuntia palkanmaksukaudelle tasoitettuna.

10 § Sivutoimiset tuntiopettajat

- 1 mom. Sivutoimisen tuntiopettajan palkkiojärjestelmänä on palkkio kultakin pidetyltä tunnilta. Tuntiopettajan opetusvelvollisuus on sama kuin vastaavan päätoimisen tuntiopettajan palkkauksen perusteena oleva painottamaton opetusvelvollisuus, ellei oppilaitoskohtaisissa määräyksissä ole toisin määrätty.

- 2 mom. Tuntiopettajan tuntipalkkio perustuu vuotuisen perusosaan, joka on vaativuusryhmissä 1 – 3 100 %, vaativuusryhmissä 4 – 5 90 % ja vaativuusryhmissä 6 – 10 85 % vastaavalle opettajalle maksettavasta vuotuisesta tehtäväkohtaisesta palkasta. Tuntiopettajan tuntipalkkio lasketaan siten, että vuotuinen perusosa jaetaan vastaavan opettajan viikoittaisella opetusvelvollisuudella ja näin saatu luku pyöristetään täysiksi kymmeniksi senteiksi. Tästä vuotuisesta tuntipalkkiosta saadaan kuukausittain maksettava tuntipalkkio jakamalla se luvulla 12 sekä yhtä oppituntia kohden maksettava palkkio jakamalla vuotuinen tuntipalkkio asianomaisen oppilaitoksen työviikkojen lukumäärällä kuitenkin siten, että peruskouluasteella toimivan tuntiopettajan osalta peruskoulun opetuksen ohjauksen jakajana on luku 30
- 3 mom. Jos sivutoiminen tuntiopettaja osallistuu reservin kertausharjoituksiin, väestönsuojelukoulutukseen tai työnantajan määräyksestä täydennyskoulutukseen, maksetaan hänelle tältä ajalta työjärjestyksen osoittaman tuntimäärän mukainen palkkio.
- 4 mom. Sivutoimisella tuntiopettajalla on oikeus sairausajan palkkaan enintään yhdeksältä päivältä yhtä sairaustapausta kohden. Sairausajan palkkauksessa noudatetaan soveltuvin osin samoja valtion yleisen työ- ja virkaehtosopimuksen määräyksiä kuin muuhunkin opetushenkilöstöön.

11 § Kokonaistyöaikaa noudattavan opetushenkilöstön työaika, vuosiloma ja ylitunnit

- 1 mom. Jos oppilaitoskohtaisissa määräyksissä on sovittu, että rehtorin, opettajan tai muun opetushenkilöstöön kuuluvan osalta noudatetaan tämän pykälän määräyksiä, oppilaitoksen rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön virassa tai tehtävässä noudatetaan kokonaistyöaikaa, jolloin asianomainen työskentelee soveltuvin osin valtion virastoissa noudatettavaa työaikaa koskevien määräysten mukaisesti kuitenkin rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön työn erikoisluonne huomioon ottaen.
- 2 mom. Työn erikoisluonteesta johtuu seuraavaa: Rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön tehtäväkokonaisuus muodostuu osittain tehtävistä, joiden sijoittaminen tarkasti rajattuun työaikajärjestelmään tai päivittäiseen työaikaan on vaikea sekä osittain tehtävistä, jotka voidaan suorittaa muuallakin kuin varsinaisella työpaikalla. Lisäksi työmäärä vaihtelee lukuvuoden eri aikoina huomattavasti. Näistä syistä rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön työaika muodostuu joustavaksi lukuvuoden eri aikoina ja päivittäinkin poiketen tältä osin edellä mainitusta työajasta.
- 3 mom. Rehtorin, opettajan ja muun opetushenkilöstön oikeus vuosilomaan määräytyy valtion virkamiesten vuosilomamääräysten mukaisesti.
- 4 mom. Rehtorilla, opettajalla ja muulla opetushenkilöstöön kuuluvalla ei ole oikeutta palkallisten ylituntien pitämiseen.

12 § Kokonaistyöaikalisa

- 1 mom. Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen koulutuskeskuksen opetushenkilöstöön kuuluvalla virkamiehelle, jonka työaika määräytyy opetushenkilöstön tarkentavan virkaehtosopimuksen yleisten määräysten kokonaistyöaikaa koskevan 19 §:n mukaan, maksetaan tehtävä-

kohtainen palkka 9 %:lla korotettuna. Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa vastaava korotus on 13 %. Määräystä ei sovelleta rehtoriin.

- 2 mom. Yleissivistävässä erityiskoulussa 11 §:n mukaisessa kokonaistyöajassa työskentelevälle ohjaavalle opettajalle maksetaan tehtäväkohtainen palkka 13 %:lla korotettuna.

13 § Arkipyhien vaikutus päätoimisen opettajan opetustunteihin

Jos oppilaitoksen toimintaa koskevassa laissa tai asetuksessa on säädetty tai asetuksen nojalla määrätty, että tietty arkipyhäpäivä vaikuttaa oppilaille annettavaa opetusta vähentävänä päivänä, vähennetään päätoimisen opettajan opetustunteja kutakin oppilailta vähennettävää päivää kohden seuraavasti:

vuotuinen opetusvelvollisuus ----- : 5 lukuvuoden opetustyöviikot
---

14 § Määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetyn muun opettajan kuin sivutoimisen tuntiopettajan lomakorvaus

- 1 mom. Jos määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitetyn muun opettajan kuin sivutoimisen tuntiopettajan, jolla ei säännösten tai määräysten mukaan ole oikeutta vuosilomaan, palvelussuhde on kestänyt lukuvuoden koko työajan, maksetaan hänelle palvelussuhteen päättyessä lomakorvauksena kutakin valtion virkamiesten vuosilomaa koskevien määräysten mukaan määräytyvää täyttä lomanmääräytymiskaukua kohden kahdelta päivältä yleisten virka- ja työehtosopimusmääräysten 8 §:n mukainen palkka. Lomakorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvät kesäkeskeytyspäivät.
- 2 mom. Jos 1 momentissa tarkoitetun opettajan palvelussuhde ei ole kestänyt lukuvuoden koko työaika, 1 momentin mukaisesti määräytyvää lomakorvausta vähentävät palvelussuhteeseen sisältyvien syys-, joul-, urheilu- ja pääsiäislomien arkipäivät sekä kesäkeskeytyspäivät.
- 3 mom. Tämän pykälän perusteella maksettava palkka määräytyy palvelussuhteen päättymishetken mukaisena.

15 § Opetushenkilöstön työaika

Opetus- ja koulutustyöpäivien lukumäärä, oppitunnin pituus sekä opettajan opetus- ja muun työajan sijoitus määräytyvät 31.12.1998 voimassa olleen lainsäädännön ja työsuunnitelmasta tai sitä vastaavasta asiakirjasta ilmenevän vakiintuneen käytännön mukaisesti.

16 § Työnantajan opettajalle määräämät opetuksen kehittämiseen ja hallintoon liittyvät tai muut vastaavat erikseen määrättävät tehtävät.

Työnantaja voi määrätä opettajalle opetuksen kehittämiseen ja hallintoon liittyviä tai muita vastaavia erikseen määrättäviä tehtäviä. Tehtävistä maksetaan ylituntipalkkioperusteen mukainen palkkio siten, että 1,5 tunnin työ määrä vastaa yhtä ylituntipalkkiota. Tuntimäärä arvioidaan

työnantajan ja opettajan kanssa yhteisesti etukäteen. Palkkio voidaan maksaa vain niistä erillis-tehtävistä, joita ei ole otettu huomioon tehtävän vaativuutta määriteltäessä.

17 § Epäpätevyyssalennus

- 1 mom. Opettajalle, joka ei ole suorittanut kelpoisuusehtojen tarkoittamia opettajan pedagogisia opintoja, maksetaan palkkaus 15 % alempana kuin muutoin.
- 2 mom. Opettajalla, jolla on 1 momentissa mainittu kelpoisuus, mutta jolta puuttuu tehtävän edellyttämä lisäkelpoisuus, epäpätevyyssalennus on 50 prosenttia 1 momentissa mainitusta.
- 3 mom. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen opettajalle, joka ei ole suorittanut säädettyjä opetusnäytteitä tai joilla ei ole säädettyä opettajankoulutusta, epäpätevyyssalennus on 50 % edellä mainitusta. Jos opettajalta puuttuu lisäksi muu säädetty pätevyys, epäpätevyyssalennus tehdään täysimääräisesti.
- 4 mom. Opettajaan, joka on ollut 31.7.1995 saamelaisalueen koulutuskeskuksen palveluksessa, ei sovelleta epäpätevyyssalennusta koskevaa määräystä puuttuvan saamen kielen taidon johdosta.
- 5 mom. Epäpätevyyssalennus lasketaan tehtäväkohtaisen palkanosan ja henkilökohtaiseen suoriutumiseen perustuvan palkanosan summasta.

18 § Rehtorin työaika, vuosiloma ja ylitunnit

Rehtorin työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät osan I, yleiset määräykset, 11 §:n mukaisesti.

OSA II OPPILAITOSKOHTAISET MÄÄRÄYKSET

HELSINGIN RANSKALAIS-SUOMALAINEN KOULU JA SUOMALAIS-VENÄLÄINEN KOULU

APULAISREHTORIT

1 § Apulaisrehtoreiden opetusvelvollisuus ja ylituntipalkkio

1 mom. Apulaisrehtorin työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät osan I, yleiset määräykset, 11 §:n mukaisesti. Apulaisrehtorin opetusvelvollisuus on enintään 8 tuntia viikossa

OPETTAJAT

2 § Rehtorin hallinnollisia tehtäviä hoitavan opettajan palkkio

Jos apulaisrehtori määrätään oman virkansa tai tehtävänsä ohella hoitamaan rehtorin virkaan kuuluvat hallinnolliset tehtävät virantoimituksen keskeytyksen aikana, maksetaan hänelle, jos määräys on annettu vähintään kolmen päivän ajaksi, yleensä enintään viikon pituiselta ajalta kyseisten virkojen tai tehtävien vähentämättömien opetusvelvollisuuksien välyksen keskikohdan mukaan laskettu tuntimäärien välinen erotus ylitunteina opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukaisesti. ([YK:04547](#))

3 § Opetusvelvollisuudet

		Opetusvelvollisuus tuntia viikossa
1 mom.	Lehtori	
	- äidinkieli ja kirjallisuus	16
	- muut kielet, tietotekniikka	19
	- matematiikka, fysiikka, kemia, kuvataide, kirjoitus ja musiikki	20
	- uskonto, elämäkatsomustieto, psykologia, historia, biologia, maantieto, yhteiskuntaoppi ja taloustieto, ympäristöoppi, kansalaistaito	21
	- kotitalous, tekstiilityöt, tekniset työt ja oppilaanohjaus	22
	- liikunta ja terveystieto perusopetuksessa	23
	- terveystieto lukio-opetuksessa	21

	- liikunta lukio-opetuksessa	23
	- A1-2 ja B1-kielen opetusvelvollisuus on yhtä viikkotuntia alhaisempi kuin edellä sovittu.	
	- muu yllä mainittuihin aineisiin välittömästi liittyvät valinnaisaine	22
2 mom.	Luokanopettaja	24
3 mom.	Esiluokanopettaja	
	1) Esiluokanopettajana toimivan lastentarhanopettajan opetus ja työvelvollisuus vuodessa on 1 400 tuntia, johon tulee sisältyä esiopetusta vähintään 798 tuntia.	
	2) Esiluokanopettajana toimivan luokanopettajan opetus- ja työvelvollisuudesta on voimassa, mitä luokanopettajan osalta on sovittu. Opetusvelvollisuuteen tulee sisältyä esiopetusta viisipäiväisessä työjaksossa vähintään 21 tuntia. Tämän lisäksi opetusvelvollisuuteen voidaan lukea oppilaan ohjaus- ja valvontatehtäviä siten, että puolitoista tuntia mainittuja tehtäviä vastaa luokanopettajan yhtä opetusvelvollisuustuntia.	
4 mom.	Erityisopettaja	
	Erityisopettajan opetusvelvollisuus on 22 tuntia viikossa tai 836 tuntia vuodessa.	
5 mom.	Painotettu opetusvelvollisuus	
	Jos lehtori opettaa kahta tai useampaa opetusainetta, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, on hänen opetusvelvollisuutensa opettamiinsa aineisiin käyttämällä viikkotuntimäärillä painotettu, keskimääräinen opetusvelvollisuus. Jos keskimääräiseksi opetusvelvollisuudeksi ei tule kokonaislukua, tasoitetaan opetusvelvollisuuden määrä lähimpään kokonaislukuun. Jos kaksi kokonaislukua on yhtä lähellä, tasoittaminen tapahtuu pienempään lukuun.	
6 mom.	Työvelvollisuuteen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi opettajan tulee osallistua yhteissuunnitteluun siten, että opettajankokouksiin, aineryhmäkokouksiin ja neuvotteluihin varataan korkeintaan 101 tuntia lukuvuoden aikana. Lisäksi opettaja voidaan koulun työkauden aikana määrätä enintään kuudeksi tunniksi opettajan omaa ammattitaitoa edistävään ja ylläpitävään koulutukseen tai työkykyä ja hyvinvointia parantavaan toimintaan.	

4 § Opinto-ohjaajana toimivan lehtorin palkkaus

Lehtorille ei makseta ylituntipalkkiota.

5 § Opinto-ohjaajana toimivan lehtorin työaika

1 mom. Opinto-ohjaajana toimivan lehtorin työaika jakautuu aikaan ja paikkaan sidottuun työaikaan (*sidottu työaika*) sekä ajan ja paikan suhteen vapaavalintaiseen työaikaan (*luottoaika*).

- 2 mom. Vuotuinen sidottu työaika on 1221 tuntia vuodessa. Jos itsenäisyyspäivä, loppiainen tai vapunpäivä ajoittuu maanantaista perjantaihin, lyhenee vuotuinen työaika 7 tunnilla kutakin mainittua arkipyhää kohden.
- 3 mom. Sidottuna työaikana lehtori hoitaa hänelle määrätyt oppitunnit, opinto-ohjaukseen kuuluvat muut tehtävät sekä koulun opetus-, kasvatus- ja koulutustoimintaan liittyvät muut tehtävät. Luottotyöaika on lehtorin oppituntien valmisteluun tarvitsemaa aikaa, jonka lehtori voi suorittaa valitsemassaan paikassa valitsemanaan aikana.
- 4 mom. Lehtori voidaan määrätä pitämään enintään 494 luokkaopetustuntia vuodessa.
- 5 mom. Vuotuisesta sidotusta työajasta vähintään 40 ja enintään 80 tuntia ajoitetaan muuksi ajaksi kuin oppilaiden koulutyöpäiviksi.

6 § Lukion kerrointunnit

- 1 mom. Lukion kerrointunnit muodostuvat opettajakohtaisesta ja koulukohtaisesta kertoimesta.
- 2 mom. Opettajakohtainen kerroin
- Opettajan luokkaopetustuntimäärä kerrotaan luvulla 1,10 palkanmaksun perusteena olevan kokonaistuntimäärän saamiseksi.
- 3 mom. Luokkaopetustunneilla tarkoitetaan tässä yhteydessä oppiaineen luokkatunteja ja etäopetuksesta opetustunneiksi luettuja tunteja, oppilaan ohjauksen luokkatunteja, tukiopetustunteja sekä demonstraatioiden valmistelutunteja.
- 4 mom. Demonstraatioiden kerrointunnit lasketaan 1,10:llä korottamattomasta demonstraatioiden tuntimäärästä. Demonstraatioiden valmistelutunnit määräytyvät 8 §:n ja tukiopetuksen palkkausperuste 12 §:n 7 momentin mukaisesti.
- 5 mom. Koulukohtainen kerroin
- Opettajakohtaisen kertoimen lisäksi osoitetaan työsuunnitelmassa opettajien palkanmaksun perusteeksi 20 viikkotuntia lukiota kohden ja 0,16 viikkotuntia oppilasta kohden. Työsuunnitelmassa osoitettavien tuntien määräämisessä otetaan huomioon työn vaativuus ja vastuullisuus sekä opettajan osallistuminen lukion päättötutkintoon liittyviin suullisiin kuulusteluihin ja ylioppilaskirjoituksiin kuuluvien kokeiden valmistavaan tarkastamiseen sekä opettajille määrättäviin erityistehtäviin.

7 § Kerrointuntien lukeminen opetusvelvollisuuteen ja poissaoloajan palkkaan

- 1 mom. Edellä 6 §:ssä mainitut kerrointunnit luetaan, ellei opetusvelvollisuus tule luokkaopetustunneista täyteen, opetusvelvollisuuteen.
- 2 mom. Edellä 6 §:ssä mainitut kerrointunnit luetaan yleisten virka- ja työehtosopimusmääräysten 8 §:n mukaiseen palkkaukseen.

8 § Demonstraatioiden valmistelutuntien määräytymisperusteet

1 mom. Fysiikan ja kemian demonstraatiot

Edellä 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuiksi luokkaopetustunneiksi laskettavia fysiikan ja kemian demonstraatioiden viikoittaisia valmistelutunteja saa olla enintään viidesosa pidetyistä fysiikan ja kemian opetustunneista viikossa.

2 mom. Biologian ym. demonstraatiot ja laboroinnit

Edellä 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuiksi luokkaopetustunneiksi laskettavia biologian, maatalouden, metsätalouden ja puutarhanhoidon demonstraatioiden ja laborointien viikoittaisia valmistelutunteja saa olla enintään kahdeskymmenesosa kyseisen aineen opetustunneista viikossa.

3 mom. 1) Valmistelutunnit on merkittävä opettajan lukujärjestykseen.

2) Fysiikan ja kemian demonstraatiokorvaus säilyy entisen suuruisena yksityisoppikoulusta lukioon siirrettyjen lehtoreiden osalta.

9 § Opetusvelvollisuuden huojennukset

1 mom. Kahdessa tai useammassa toimipaikassa opettavat opettajat

Kahdessa tai useammassa toimipaikassa opettavien opettajien opetusvelvollisuuden huojennuksen ja matkakustannusten korvauksen osalta noudatetaan, mitä asiasta on peruskoulun osalta sovittu.

2 mom. Yhdysluokan huojennus

Luokanopettajan, jonka opetusryhmässä on ala-asteen oppilaiden lisäksi yksi tai useampi esiluokan oppilas, opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikotunnilla.

3 mom. Esiluokan ja ala-asteen ohjaava opettaja

Esiluokan ja ala-asteen ohjaavan opettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan viidellä (5) viikotunnilla.

10 § Opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät lukioasteella

1 mom. Varsinaisten luokkatuntien lisäksi suoritettavasta työstä saadaan lukioasteella lukea opetusvelvollisuuteen tunteja seuraavien perusteiden mukaan:

2 mom. Lukion ammatinvalinnan yhdysopettaja

Lukiossa toimivalle ammatinvalinnan yhdysopettajalle maksetaan luokan ulkopuolella suoritettavasta työstä puoli viikotuntia jokaiselta lukion luokalta.

3 mom. Lehtori ala-asteen luokan hoitajana

Jos lehtori poikkeuksellisesti on määrätty huolehtimaan ala-asteen luokasta ja kyseiselle luokalle ei ole määrätty omaa luokanopettajaa, vähennetään hänen opetusvelvollisuuttaan yhdellä viikotunnilla.

4 mom. Tuntimäärän pyöristäminen

Jos opetusvelvollisuuteen luettavaksi viikotuntimääräksi ei tule kokonaisluku, pyöristetään laskelmallinen luku lähimpään kokonaislukuun. Jos kaksi kokonaislukua on yhtä lähellä, tapahtuu pyöristäminen ylöspäin.

11 § Opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät peruskouluasteella

1 mom. Varsinaisten luokkatuntien lisäksi suoritettavasta työstä saadaan peruskouluasteen osalta tunteja lukea opetusvelvollisuuteen samojen perusteiden mukaisesti kuin peruskoulun osalta on säädetty tai sovittu.

2 mom. Jos lehtori poikkeuksellisesti on määrätty huolehtimaan ala-asteen luokasta ja kyseiselle luokalle ei ole määrätty omaa luokanopettajaa, vähennetään hänen opetusvelvollisuuttaan yhdellä viikotunnilla.

12 § Erikseen korvattavat tehtävät

1 mom. Jäävin rehtorin tehtävien hoito

Opettajalle, joka määrätään hoitamaan rehtorin ylioppilaskirjoituksiin liittyviä tehtäviä, rehtorin ollessa näihin tehtäviin jäävi, maksetaan korvaus kultakin tunnilta korvaus, jonka suuruus määräytyy siten, että asianomaisen opettajan tehtäväkohtaisen palkanosan ja henkilökohtaisen suorituksen perusteella maksettavan palkanosan ja siirtymätasauksen yhteismäärä tai tämän sopimuksen mukainen takuupalkka, mikäli se on suurempi, jaetaan luvulla 153. ([YK:05408](#))

2 mom. Oppilaskunnan ohjaaja

Oppilaskunnan ohjaajana toimivalle peruskouluasteen opettajalle maksetaan opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukainen korvaus 1,5 viikotunnilla. ([YK:04757](#))

3 mom. Ammatinvalinnan yhdysopettaja

Peruskouluasteen yläasteella toimivalle ammatinvalinnan yhdysopettajalle maksetaan luokan ulkopuolella suoritettavasta työstä korvaus, joka vastaa yhden viikotunnin palkkiota kultakin ylimmältä luokalta, joka on hänen hoidettavanaan. ([YK:04757](#))

4 mom. Työelämään tutustuttaminen

Työelämään tutustuttamisjakson järjestämisestä maksetaan puolen viikotunnin palkkio kutakin tutustumisjaksoon osallistuvaa luokkaa kohden. ([YK:04544](#) [YK:04757](#))

5 mom. Kielistudion esimies

Kielistudion esimiehen tehtävien suorittamisesta maksetaan asianomaiselle peruskouluasteen opettajalle tuntipalkkio, jonka suuruus määräytyy siten, että asianomaisen opettajan tehtäväkohtaisen palkanosan ja henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella maksettavan palkanosan ja siirtymätasauksen yhteismäärä tai tämän sopimuksen mukainen takuupalkka, mikäli se on suurempi, jaetaan luvulla 153. Palkkio maksetaan enintään 150 työtunnilta lukuvuodessa. Kielistudion esimiehen tulee pitää suorittamistaan tehtävistä päiväkirjaa (huoltotehtävät, opetusmateriaalin hankinta, äänitys- ja arkistointitehtävät, opettajien ohjaus ym. tehtävät eriteltyinä). ([YK:05408](#))

6 mom. Kerhopalkkio

Opettajalle maksetaan kerhotunneista oman viran tai tehtävän ylituntipalkkioperusteen mukainen palkkio. ([YK:04544](#) [YK:04757](#))

7 mom. Tukiopetus

Palkkaus tukiopetuksesta peruskouluasteella maksetaan pidettyjen tuntien mukaan. Tukiopetus rinnastetaan luokkaopetukseen, joten palkkaus maksetaan ylituntipalkkion mukaan. ([YK:04544](#) [YK:04757](#))

8 mom. Luokanvalvoja

Yläkoulussa luokanvalvojana toimiva lehtori saa luokanvalvojan tehtävästä palkkiona 146,23 € kuukaudessa. (YK:04757)

Jos opetus alakoulussa on järjestetty niin, että opettaja toimii luokanvalvojana yläkoulun luokanvalvojan tehtävään rinnastuvalla tavalla, hän saa luokanvalvojan tehtävästä palkkiona 146,23 € kuukaudessa. (YK:04757)

9 mom. Lukiodiplomin ja suullisten kokeiden aiheuttama työ korvataan kuten osan I, yleiset määräykset 8 §:ssä on sovittu.

10 mom. Leirikoulun ajalta maksettava korvaus

Leirikoulun ajalta maksetaan kahta (2) vuosiviikkoylituntipalkkiota vastaava korvaus jokaiselta leirikoulupäivältä.

13 § Rehtorin hallinnollisia tehtäviä hoitavan opettajan palkkio

Jos vararehtori tai koulun muu opettaja määrätään oman virkansa tai tehtävänsä ohella hoitamaan rehtorin virkaan kuuluvat hallinnolliset tehtävät virantoimituksen keskeytyksen aikana, maksetaan hänelle, jos määräys on annettu vähintään kolmen päivän ajaksi yleensä enintään viikon pituiselta ajalta kyseisten virkojen vähentämättömien opetusvelvollisuuksien välyksen keskikohdan mukaan laskettu tuntimäärien välinen erotus ylitunteina opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukaisesti. ([YK:04547](#))

14 § Lukion viranhaltijan sijaisen palkkauksen määräytyminen

- 1 mom. Enintään viisi koulun työpäivää kestäväns sijaisuuden ajalta maksetaan sijaiselle palkkio pidettyjen tuntien mukaan tuntipalkkiona ottaen huomioon yleisten määräysten 17 §:n epäpätevyyssalennus. Lyhytaikaisen sijaisen palkkion perusteena olevasta yleisten määräysten 10 §:n mukaisesta perusosasta tehdään 5 %:n vähennys. Lyhytaikaiselta sijaiselta ei edellytetä osallistumista yhteissuunnitteluun.
- 2 mom. Jos sijaisuus kestää enemmän kuin viisi koulun työpäivää ja tehtävien hoito osuu ajaksi, jolloin opetettava tuntimäärä on pienempi kuin opetusvelvollisuus, maksetaan sijaiselle hänen pitämääns tunteja vastaava osuus varsinaisesta palkasta seuraavan kaavan mukaan:

A: Pidettyjen tuntien ja viransijaisuusajan erityistehtävien määrä

B: Varsinainen palkka (tehtävän vaatavuuteen perustuva palkanosa lisättyinä keskimääräiseen henkilökohtaiseen suoriutumiseen perustuvalla palkanosalla)

C: Kyseisen viran tai tehtävän opetusvelvollisuustuntien kokonaismäärä sijaisuusaikana

$$\frac{A \times B}{C}$$

- 3 mom. Jos viranhaltijan sijaisen hoitama tuntimäärä tehtävien hoitamisen aikana on opetusvelvollisuutta suurempi, hänelle maksetaan varsinaisen palkan lisäksi ylituntipalkkio opetusvelvollisuuden yli menevien tuntien osalta.

15 § Opinto- ja suunnittelutyö

- 1 mom. Virkaan nimitetyillä opettajilla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja säädetyn työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Näistä päivistä yksi voidaan erityisestä syystä pitää kahtena yhteensä kuusi (6) tuntia kestäväenä eritilaisuutena.
- 2 mom. Jos opettaja on työnantajan suostumuksella osallistunut korkeakoulun järjestämään viisi päivää kestäneeseen lukio-opettajille tarkoitettuun täydennyskoulutukseen, on hänellä edellä mainittu velvollisuus viiden lukuvuoden aikana osallistua kahteen opinto- ja suunnittelupäivään lukuvuodessa.
- 3 mom. Työnantaja voi määrätä, että 1 momentissa mainitun opinto- ja suunnittelutyön lisäksi viranhaltija osallistuu suunnittelu- ja koulutustyön sekä työyhteisön kehittämiseen varsinaisten koulupäivien ja muun määrätyn työvelvollisuuden lisäksi enintään kaksi päivää (12 tuntia lukuvuodessa).
- 4 mom. 3 momentissa tarkoitettuna päivänä työajan pituus on 6 tuntia ja kehittämisspäivä on ajoitettava välittömästi lukukauden työajan päättymisen tai alkamisen yhteyteen. Jos kehittämisspäiviä on lukuvuodelle määrätty kaksi, toinen niistä voidaan järjestää kahtena oppilaiden työpäiville ajoitettavana tilaisuutena, jos työnantaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Kehittämisspäivästä maksetaan opettajalle päiväpalkka ko. työpäivää seuraavan kuukaudenpalkanmaksun yhteydessä.

16 § Ylitunnit

Opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta maksetaan opettajille ylituntipalkkio.
([YK:25971](#) [YK:25701](#))

ERÄÄT MUUT MÄÄRÄYKSET

17 § Yksityisoppilaiden tenttimaksut:

- 1 mom. 1) Kuulustelua kohti maksetaan kuulustelun vastaanottavalle lukion opettajalle palkkio, jonka määrä saadaan jakamalla vaativuustason 4 mukainen tehtäväkohtainen palkanosa luvulla 15. Kuulustelu sisältää kirjallisen kuulustelun, suullisen kuulustelun ja uusintakuulustelun.
([YK:04885](#))
- 2) Jos saman oppiaineen samaa vuosikurssia on tutkinnossa suorittamassa useampia kuin yksi yksityisoppilas maksetaan kuulusteltavaa kohti seuraavasti:
- 1 – 3 oppilastatäysi palkkio
- ja jokaisesta seuraavasti lisäksi
4 – 9 oppilasta	1/2 palkkiosta
10 – 20 oppilasta	1/4 palkkiosta
21 – oppilasta	1/6 palkkiosta
- 2 mom. Kirjallisen kuulustelun valvojana toimivalle opettajalle tai tuntiopettajalle maksetaan tunnilta valvontapalkkio, jonka suuruus määräytyy siten, että asianomaisen opettajan tehtäväkohtaisen palkanosan ja henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella maksettavan palkanosan yhteismäärä tai tämän sopimuksen mukainen takuupalkka, mikäli se on suurempi, jaetaan luvulla 153.
([YK:05408](#))
- 3 mom. Rehtorille maksetaan 1 momentissa mainittu palkkio momentin 1 ja 4 mukaista kuulusteltavaa kohti porrastusta suorittamatta.
- 4 mom. 1) Ylioppilastutkinnon korjauksesta maksetaan palkkio 1 momentissa mainituin perustein kutakin koetta kohden.
- 2) Reaaliaineissa on kuitenkin palkkio aineryhmää kohden 1/4 momentin 1 mukaisesta palkkiosta. Vieraan kielen osalta korjaus katsotaan yhdeksi kokeeksi.
- 5 mom. Korvaus maksetaan myös tilanteessa, jossa henkilö varsinaisen ylioppilastutkinnon jälkeen erillisessä kokeessa uusii hyväksytyyn kokeen tai täydentää ylioppilastutkintoaan.

18 § Kerhotyöpalkkio eräissä tapauksissa

Jos kerhon pitää henkilö, joka ei ole koulun opettaja eikä päätoiminen tuntiopettaja, maksetaan hänelle se tuntipalkkio, joka hänelle sivutoimisena tuntiopettajana maksettaisiin.

19 § Käsitteiden määritelmiä

Edellä tässä liitteessä

- ala-asteella tarkoitetaan 1 - 6 vuosiluokalla annettavaa opetusta ja esiopetusta, jota annetaan muille kuin pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville.
- yläasteella tarkoitetaan 7 - 9 vuosiluokilla annettavaa opetusta ja lisäopetusta.
- perusopetusryhmällä tarkoitetaan
  1. ala-asteella päätoimisten opettajien lukumäärää
  2. yläasteella vuosiluokan alkavaa 32 oppilasta kohden määräytyvää laskennallista ryhmää
- lukiossa perusopetusryhmän käsitteen korvaa palkkaperusteryhmän käsite. Palkkaperusteryhmä lasketaan
  1. kuluvana lukuvuonna opiskelijaksi otettuja alkavaa 36 opiskelijaa kohti
  2. edellisenä lukuvuonna opiskelijaksi otettuja alkavaa 36 opiskelijaa kohti
  3. sitä edellisenä ja edellisinä lukuvuosina yhteensä opiskelijaksi otettuja alkavaa 36 opiskelijaa kohti.
- sekaryhmä on joko ala-asteen tai yläasteen ryhmä sen mukaan onko ryhmässä enemmän 1 - 6 vuosiluokkien oppilaita vai 7 - 9 vuosiluokkien oppilaita. Jos eri vuosiluokkaryhmän oppilaita on yhtä paljon, sovelletaan yläastetta koskevia määräyksiä.

HELSINGIN EUROOPPALAINEN KOULU

1 § Opetusvelvollisuus

1 mom. Opetusvelvollisuustunnilla tarkoitetaan 45 minuuttia. Opetusvelvollisuustunti jakaantuu eri kouluasteilla eripituisiin opetusjaksoihin.

Apulaisrehtorin työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät osan I, yleiset määräykset, 11 §:n mukaisesti. Apulaisrehtorin opetusvelvollisuus on enintään 8 tuntia viikossa

2 mom.	Aineenopettaja:	opetusvelvollisuus tuntia viikossa
	Kieliosaston kieli (L I)	16
	L II – ja L III – kieli	18
	Muut kielet, tietotekniikka	19
	Matematiikka, biologia, fysiikka, kemia, luonnontutkimus, kuvataide, musiikki	20
	Historia, maantieto, uskontotieto, filosofia, taloustieto, taloustieto ja yhteiskuntaoppi	21
	Opinto-ohjaus	22
	Liikunta, terveystieto	23
	Muu yllä mainittuihin aineisiin välittömästi liittymätön valinnaisaine	22
3 mom.	Luokanopettaja	24
	Luokanopettajalle voidaan osoittaa 2 ylituntia.	
	Luokanopettajalle voidaan osoittaa lisäksi P1 – P2 luokilla virkistysajan valvontaa 180 minuuttia ja P3 – P5 luokilla 135 minuuttia viikossa.	
4 mom.	Esikoulunopettaja	
	Esikoulunopettajan opetus- ja työvelvollisuus vuodessa on 1 400 tuntia.	

- 5 mom. Erityisopettaja
- Erityisopettajan opetusvelvollisuus on 22 tuntia viikossa.
- 6 mom. Demonstraatioiden ja laborointien valmistelutunnit
- Fysiikan ja kemian opettajalla demonstraatioiden ja laborointien viikoittaisia valmistelutunteja voi olla enintään viidesosa kyseisen aineen opetustunneista viikossa.
- Biologian opettajalla demonstraatioiden ja laborointien viikoittaisia valmistelutunteja voi olla enintään kahdeskymmenesosa aineen opetustunneista viikossa.
- Valmistelutunnit on merkittävä opettajan lukujärjestykseen.
- 7 mom. Työvelvollisuuteen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi opettajan tulee osallistua yhteissuunnitteluun siten, että opettajankokouksiin, aineryhmäkokouksiin ja neuvotteluihin varataan korkeintaan 96 tuntia lukuvuoden aikana. Lisäksi opettaja voidaan koulun työkauden aikana määrätä enintään kuudeksi tunniksi opettajan omaa ammattitaitoa edistävään ja ylläpitävään koulutukseen tai työkykyä ja hyvinvointia parantavaan toimintaan.

2 § Painotettu opetusvelvollisuus

Jos aineenopettaja tai opinto-ohjaaja opettaa kahta tai useampaa opetusainetta, joissa opetusvelvollisuus on erilainen, on hänen opetusvelvollisuutensa opettamiinsa aineisiin käyttämällä viikkotuntimäärillä painotettu, keskimääräinen opetusvelvollisuus. Jos keskimääräiseksi opetusvelvollisuudeksi ei tule kokonaislukua, tasoitetaan opetusvelvollisuuden määrä lähimpään kokonaislukuun. Jos kaksi kokonaislukua on yhtä lähellä, tasoittaminen tapahtuu pienempään lukuun.

3 § Opetusvelvollisuuden huojennukset

- 1 mom. Yhdysluokka
- Jos opetusryhmässä on alakoulun oppilaiden lisäksi yksi tai useampi esikoulun oppilas, luokanopettajan opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikkotunnilla.
- Mikäli alakoulun tai yläkoulu-lukion opetusryhmässä on useamman luokka-asteen oppilaita, opetusvelvollisuutta huojennetaan kahdella viikkotunnilla.
- Jos aineenopettajalla on tällaisia ryhmiä opetettavanaan alle puolet opetettavista tunneista, huojennus on kuitenkin yksi viikkotunti.
- 2 mom. Monikielinen opetusryhmä
- Opettajan, jonka opetusryhmä on yhdistetty vähintään kahden kieliosaston oppilaista ja opetus tapahtuu vähintään kahdella kielellä, opetusvelvollisuutta huojennetaan kahdella viikkotunnilla. Huojennusta ei tehdä niiden eri kieliosastojen oppilaista koostuvien opetusryhmien osalta, jotka mainitaan opetussuunnitelmassa.

3 mom. Luokanopettajan ja aineenopettajan huojennus 1 ja 2 momentin perusteella voi olla enintään kaksi viikkotuntia.

4 mom. Esikoulun, alakoulun, yläkoulu-lukion sekä ainekoordinaattori

Koordinaattorin opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikkotunnilla.

4 § Erikseen korvattavat tehtävät

1 mom. Oppilaskunnan ohjaaja

Oppilaskunnan ohjaajana toimivalle opettajalle maksetaan opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukainen korvaus 1,5 viikkotunnilta.

([YK:04757](#))

2 mom. Työelämään tutustuttaminen

Työelämään tutustuttamisjakson järjestämisestä maksetaan puolen viikkotunnin palkkio kutakin tutustumisjaksoon osallistuvaa luokkaa kohden.

([YK:04544](#) [YK:04757](#))

3 mom. Kerhopalkkio

Opettajalle maksetaan kerhotunneista oman viran tai tehtävän ylituntipalkkioperusteen mukainen palkkio. ([YK:04544](#) [YK:04757](#))

4 mom. Tukiopetus

Palkkaus tukiopetuksesta maksetaan pidettyjen tuntien mukaan. Tukiopetus rinnastetaan luokkaopetukseen, joten palkkaus maksetaan ylituntipalkkion mukaan. ([YK:04544](#) [YK:04757](#))

5 mom. Luokanvalvoja

Luokanvalvojana toimiva aineenopettaja saa luokanvalvojan tehtävistä palkkiona 146,23 € kuukaudessa. ([YK:04757](#))

6 mom. Leirikoulun ajalta maksettava korvaus

Leirikoulun ajalta maksetaan kahta (2) vuosiviikkoylituntipalkkiota vastaava korvaus jokaiselta leirikoulupäivältä.

7 mom. Biologian, fysiikan ja kemian demonstraatiot ja laboroinnit

Biologian, fysiikan ja kemian demonstraatioiden ja laborointien valmistelutunneilta maksetaan 0,5 vuosiviikkoylituntipalkkiota vastaava korvaus jokaiselta valmistelutunnilta.

8 mom. Virkistysajan valvonta

Virkistysajan valvonta rinnastetaan yleisten määräysten 16 §:n työnantajan erikseen määräämiin tehtäviin. Virkistysajan valvonta voidaan lukea 5 §:n mukaisesti opetusvelvollisuuteen.

5 § Eräiden tehtävien lukeminen opetusvelvollisuuteen

Jos opettajalle tai opinto-ohjaajalle ei voida osoittaa hänen opetusvelvollisuutensa edellyttämää tuntimäärää, voidaan 4 §:n 3 momentin kerhotunnit ja yleisten määräysten 16 §:ssä mainitut tehtävät sekä opinto-ohjaajan osalta oppilaiden henkilökohtaiseen ohjaukseen liittyvät tehtävät tarpeellisilta osin lukea opettajan opetusvelvollisuuteen siten, että lukuvuoden työviikkojen määrän mukainen tuntimäärä vastaa opettajan vuosiviikkotuntia. Tällöin 1,5 tuntia hallinnollisia tehtäviä tai oppilaiden henkilökohtaista ohjausta vastaa yhtä viikkotuntia. Mikäli nämä tehtävät sisältyvät opetusvelvollisuuteen, ei niistä makseta erillisiä korvauksia.

6 § Rehtorin hallinnollisia tehtäviä hoitavan opettajan palkkio

Jos koulun opettaja määrätään oman virkansa tai tehtävänsä ohella hoitamaan rehtorin virkaan kuuluvat hallinnolliset tehtävät virantoimituksen keskeytyksen aikana, maksetaan hänelle, jos määräys on annettu vähintään kolmen päivän ajaksi yleensä enintään viikon pituiselta ajalta kyseisten virkojen vähentämättömien opetusvelvollisuuksien välyksen keskikohdan mukaan laskeutuva tuntimäärien välinen erotus ylitunteina opettajan oman ylituntipalkkioperusteen mukaisesti. ([YK:04547](#))

7 § Ylitunnit

Opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta maksetaan opettajille ylituntipalkkio. ([YK:25971](#) [YK:25701](#))

8 § Opinto- ja suunnittelutyö

- 1 mom. Opettajalla ja opinto-ohjaajalla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja säädetyn työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Näistä päivistä yksi voidaan erityisestä syystä pitää kahtena yhteensä kuusi (6) tuntia kestäväenä eritilaisuutena.
- 2 mom. Työnantaja voi määrätä, että 1 momentissa mainitun opinto- ja suunnittelutyön lisäksi opettaja ja opinto-ohjaaja osallistuu suunnittelu- ja koulutustyön sekä työyhteisön kehittämiseen varsinaisten koulupäivien ja muun määrätyn työvelvollisuuden lisäksi enintään kaksi päivää (12 tuntia lukuvuodessa).
- 3 mom. 2 momentissa tarkoitettuna päivänä työajan pituus on 6 tuntia ja kehittämisspäivä on ajoitettava välittömästi lukukauden työajan päättymisen tai alkamisen yhteyteen. Jos kehittämisspäiviä on lukuvuodelle määrätty kaksi, toinen niistä voidaan järjestää kahtena oppilaiden työpäiville ajoitettavana tilaisuutena, jos työnantaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Kehittämisspäivästä maksetaan opettajalle päiväpalkka ko. työpäivää seuraavan kuukaudenpalkanmaksun yhteydessä.

9 § Siirtymätasaus

Henkilölle, joka tulee Helsingin eurooppalaisen koulun palvelukseen viimeistään 31.8.2011 ja jolle on ennen palvelussuhteen alkua kertynyt vähintään 11 vuotta ikälisään oikeuttavaa aikaa, maksetaan kokemukseen perustuva siirtymätasaus. Siirtymätasaus määräytyy sopimusosapuolten erikseen määrittelemällä tavalla.

Siirtymätasaus vahvistetaan henkilökohtaisesti euromääräisenä. Siirtymätasaus tarkistetaan keskusjärjestötasolla sovittavilla yleiskorotuksilla.

Siirtymätasaus lakkaa, kun henkilön palvelussuhde päättyy.

10 § Koulukohtainen erä

- 1 mom. Helsingin eurooppalaisessa koulussa on käytettävissä Opetushenkilöstön palkkaukseen koulu-kohtainen erä. Erää käytetään muiden kuin tarkentavan virkaehtosopimuksen Osa 1 Yleiset määräykset 16 §:n tarkoittamien lisätehtävien korvaamiseen, opetushenkilöstön saatavuuden turvaamiseen ja palveluksessa pysyttämiseen sekä tuloksellisuudesta palkitsemiseen.
- 2 mom. Koulukohtaiseen erään käytetään lukuvuodessa rahamäärä, jonka suuruudesta on sovittu erikseen allekirjoituspöytäkirjassa 23.9.2008.

11 § Käsitteiden määritelmiä

Tässä sopimuksessa

- esikoululla tarkoitetaan 4 – 5-vuotiaille annettavaa opetusta
- alakoululla tarkoitetaan luokkia P1 – P5; alakoulu aloitetaan 6-vuotiaana
- yläkoulu-lukiolla tarkoitetaan luokkia S1 – S7, joiden päätteeksi on mahdollista suorittaa EB-tutkinto
- koordinaattorilla tarkoitetaan opettajaa, joka kieliosaston, kouluasteen tai aineryhmän sisällä suunnittelee ja organisoii osastojen, asteiden tai aineryhmien sisäistä yhteistyötä sekä edustaa ryhmäänsä mahdollisissa työryhmissä ja hallinnollisissa elimissä
- virkistysajalla tarkoitetaan Helsingin eurooppalaisen koulun tuntijaon mukaista opetustuntien ulkopuolista kouluaikaa. Tällä ei tarkoiteta välitunteja eikä ruokailuun käytettävää aikaa.

YLEISSIVISTÄVÄT ERITYISKOULUT

APULAISREHTORIT

1 § Opetusvelvollisuus

Apulaisrehtorin opetusvelvollisuus on enintään 8 tuntia viikossa.

2 § Työaika, vuosiloma ja ylitunnit

Apulaisrehtorin työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät osan I, yleiset määräykset, 11 §:n mukaisesti.

OPETTAJAT

3 § Opetusvelvollisuus

1 mom. Ohjaavan opettajan työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät osan I, yleiset määräykset, 11 §:n mukaisesti.

2 mom. Lehtorin opetusvelvollisuudet

aine	opetusvelvollisuus viikossa	vuodessa
- äidinkieli ja kirjallisuus	18	684
- muut kielet	20	760
- matematiikka, fysiikka, kemia, tietotekniikka, kuvataide ja musiikki, ympäristöoppi, kansalaistaito	21	798
- tekstiili- ja tekninen työ	24	912
- liikunta	22	836
- muut aineet	23	874

3 mom. Yhteissuunnittelu

Työvelvollisuuteen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi opettajan tulee osallistua yhteissuunnitteluun siten, että opettajankokouksiin, aineryhmäkokouksiin ja neuvotteluihin varataan korkeintaan 101 tuntia lukuvuoden aikana. Lisäksi opettaja voidaan koulun työkauden aikana määrätä enintään kuudeksi tunniksi opettajan omaa ammattitaitoa edistävään ja ylläpitävään koulutukseen tai työkykyä ja hyvinvointia parantavaan toimintaan.

4 § Tukijakso- ja ohjaustoiminnan korvaaminen

Opetusvelvollisuutta huojennetaan yhdellä viikotunnilla, jos opettajan opetusryhmässä pääsääntöisesti on tilapäisen opetuksen oppilaita tai jos opettaja tekee säännöllisesti ohjauskäyntejä.

Jos opettajan opetusryhmässä on tilapäisen opetuksen oppilaita, mutta ei 1. kappaleen tarkoittamalla tavalla pääsääntöisesti, tai opettaja tekee varsinaisen opetustyön lisäksi satunnaisia ohjauskäyntejä, näistä aiheutunut lisätö voidaan korvata yleisten määräysten 16 §:n mukaisesti silloin, kun lisätö ei ole vähäistä.

Huojennusta tai yleisten määräysten 16 §:n mukaista korvausta ei käytetä, jos tässä määräyksessä tarkoitettu työ on otettu huomioon tehtävän vaativuuden arvioinnissa.

Huojennus ja yleisten määräysten 16 §:n mukainen korvaus voivat tulla sovellettavaksi samanaikaisesti, jos siihen on perusteet.

5 § Erikseen korvattavat tehtävät

1 mom. Kerhopalkkio

Koulun päivittäisen työajan ulkopuolella oppilaille järjestetyn vahvistettuun työsuunnitelmaan hyväksytyt, koulun työtä edistävän kerhon johtamisesta maksetaan opettajan oman viran tai tehtävän ylituntipalkkion mukainen palkkio. ([YK:04757](#) [YK:04544](#))

2 mom. Opetusvelvollisuuteen lukeminen

Jos opettajalle ei voida osoittaa hänen opetusvelvollisuuteensa edellyttämää tuntimäärää, voidaan kerhotunnit lukea opettajan opetusvelvollisuuteen kuuluviksi siten, että lukuvuoden työviikkojen määrän mukainen tuntimäärä vastaa opettajan vuosiviikkotuntia.

6 § Lukion suorittamista edistävän opetuksen palkkio

Erytysluokanopettajalle maksetaan lukion suorittamista edistävään opetukseen kuuluvista oppitunneista 5,17 euron palkkio. Palkkiota tarkistetaan keskusjärjestötasolla sovittavilla yleiskorotuksilla. ([YK:04254](#))

7 § Opinto- ja suunnittelutyö

1 mom. Opettajilla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja aikaisemmin noudatetun työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa.

2 mom. Näistä päivistä voidaan yksi päivä erityisestä syystä pitää kahtena vähintään kolmen tunnin tilaisuutena.

3 mom. Ohjaavalla opettajalla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kymmenenä (10) päivänä lukuvuodessa.

8 § Ylitunnit

Opetusvelvollisuuden ylittäviltä tunneilta maksetaan ylituntipalkkio. ([YK:25971](#) [YK:25701](#))

9 § Ohjaavan opettajan ylitunnit

Ohjaavalla opettajalla ei ole oikeutta palkallisten ylituntien pitämiseen.

ERÄÄT MÄÄRÄYKSET

10 § Sivutoimisen tuntiopettajan palkkaus

- 1 mom. Sivutoimisen tuntiopettajan palkkion perusteena olevasta yleisten määräysten 10 §:n mukaisesta perusosasta tehdään 5 %:n vähennys laskettaessa sivutoimisen tuntiopettajan palkkiota.
- 2 mom. Sivutoimiselta tuntiopettajalta ei edellytetä osallistumista yhteissuunnitteluun.

SAAMELAISALUEEN KOULUTUSKESKUS

APULAISREHTORI

1 § Opetusvelvollisuus

Apulaisrehtorin opetusvelvollisuus on enintään 450 tuntia vuodessa.

2 § Työaika, vuosiloma ja ylitunnit

Apulaisrehtorin työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät osan I, yleiset määräykset, 11 §:n mukaisesti.

OPETTAJAT

3 § Opetusvelvollisuus

1 mom. Lehtorin opetusvelvollisuus on 900 tuntia vuodessa.

2 mom. Linjajohtajana toimivan opettajan opetusvelvollisuus on 650 tuntia vuodessa.

4 § Opetusvelvollisuuteen luettavat tehtävät

1 mom. Linjavastaava

Linjavastaavan tehtävistä yksi viikkotunti.

2 mom. Retkeilyn ohjaus

Retkeilyn ohjaukseen käytetystä ajasta enintään kuusi tuntia päivää kohden.

3 mom. Neuvontatyö

Neuvontatyöstä 180 - 225 tuntia vuodessa.

4 mom. Suunnittelu-aika

Oppilaitoksella on käytettävissään opetusvelvollisuuteen luettavaa aikaa oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen liittyviä suunnittelutehtäviä varten.

5 mom. Luokanvalvojan tehtävät

Luokanvalvojan tehtävistä yksi viikkotunti.

6 mom. Harjoittelun valvonta

Harjoittelun valvonnasta enintään viisi tuntia valvontapäivää kohden.

5 § Työaika, vuosiloma ja ylitunnit

Opettajien työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät osan I, yleiset määräykset, 11 §:n mukaan.

6 § Iltä-, yö- sekä viikonloppu- ja arkipyhäkorvaus

Kouluttajalle tai vastaavaa työtä tekeväälle iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä tehtäväksi määrätty työ korvataan työaikoja koskevan valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

TUNTIOPETTAJAT

7 § Opetustuntipalkkiot

1 mom.	yleisaineet	31 €
	ammattiaineet	30 €
	työnopetus	25 €

Palkkioita tarkistetaan keskusjärjestötasolla sovittavilla yleiskorotuksilla.

2 mom. Epäpätevyysalennukset määräytyvät yleisten määräysten 17 §:n mukaan.

MERENKULUN TURVALLISUUSKOULUTUSKESKUS

1 § Koulutustehtävissä toimivan virkamiehen työaika, vuosiloma ja ylitunnit

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen koulutustehtävissä toimivien virkamiesten työaika, vuosiloma ja ylitunnit määräytyvät opetushenkilöstön tarkentavan virkaehtosopimuksen osan I, yleiset määräykset 11 §:n mukaisesti virkanimikkeestä riippumatta. Säännöstä sovelletaan myös yksikön johtajaan.

2 § Ilta-, yö- sekä viikonloppu- ja arkipyhäkorvaus

Kouluttajalle tai vastaavaa työtä tekeväille iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä tehtäväksi määrätty työ korvataan työaikoja koskevan valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

SOPIMUS TEHTÄVÄN VAATIVUUTEEN JA HENKILÖKOHTAISEEN SUORIUTUMISEEN PERUSTUVAN PALKKAUSJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖÖNOTTAMISESTA

1 § Sopimuksen peruste ja tarkoitus

Tämä sopimus on tehty valtion henkilöstön palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta 14.12.2004 tehdyn keskustason virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Sopimuksella toteutetaan tuloksellista toimintaa tukeva ja kilpailukykyä parantava, tehtävän vaativuuteen sekä henkilökohtaiseen työsuoritukseen ja pätevyyteen perustuva oikeudenmukainen palkkaus ja palkkausjärjestelmä. Ne kannustavat henkilöstöä hakeutumaan vaativampiin tehtäviin ja parantamaan työsuoritustaan ja tukevat henkilöstön kehittymistä sekä kehittävät ja parantavat esimiestyötä ja johtamista.

2 § Soveltamisala

Sopimusta sovelletaan Opetushallituksen toimialaan kuuluvien valtion oppilaitosten opetushenkilöstöön joko sellaisenaan tai siten kuin erikseen kunkin määräyksen kohdalla on sovittu.

Sopimusta ei sovelleta työnantajavirkamiehiin, harjoittelutehtävissä olevaan tai tukityöllistetyksi palkattavaan henkilöstöön. Sopimusta ei sovelleta myöskään sivutoimisiin tuntiopettajiin lukuun ottamatta yleisten määräysten 10 §:ä ja yleissivistäviä erityiskouluja koskevan liitteen 10 §:ä.

Sopimusta sovelletaan myös sellaisissa määräaikaisissa palvelussuhteissa, jotka yhdessä osassa tai toisiinsa keskeytyksettä liittyvissä osissa kestävät yli kuusi kuukautta. Viimeksi mainituissa tapauksissa sopimusta sovelletaan sen osan alusta, jonka aikana kuusi kuukautta täyttyy. Sopimusta ei sovelleta enintään tämän ajan kestävissä määräaikaisissa palvelussuhteissa. Niissä oppilaitoksen rehtori vahvistaa euromääräiset palkat siten, että kaikki vpj-sopimuksen mukaiset, säännöllisesti kuukausittain maksettavat palkkauksen osat määräytyvät tämän sopimuksen mukaisina.

Määriteltäessä määräaikaisen henkilön kuulumista tämän sopimuksen soveltamisalan piiriin, palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi, jos se päättyy lukukauden lopussa tai ennen seuraavan lukuvuoden alkamista ja alkaa seuraavan lukukauden työkauden alussa samassa oppilaitoksessa.

Kun tässä sopimuksessa on sovittu tietyn yksilöidyn tehtävän palkkioperusteesta, samaa palkkioperustetta sovelletaan myös silloin, kun opettaja on määrätty tekemään vastaavaa tehtävää, jota paikallisesti kutsutaan tässä sopimuksessa mainitusta poikkeavalla nimellä.

3 § Palkkaustekijät

Palkkaus muodostuu tehtävien vaativuuteen perustuvasta tehtäväkohtaisesta palkanosasta, henkilökohtaiseen työsuoritukseen perustuvasta henkilökohtaisesta palkanosasta, siirtymätasuksesta sekä 7 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa takuupalkasta.

4 § Tehtäväkohtainen palkansa

Tehtäväkohtainen palkansa määräytyy tehtävien vaativuustason perusteella. Vaativuuden arviointitekijät ovat työn luonne ja vastuu, vuorovaikutus ja yhteistyö sekä tiedolliset ja taidolliset vaatimukset. Tehtäväkohtaisen palkanosan taulukko on liitteenä 1.

Tehtävien vaativuusarviointi perustuu tehtäväkuvaukseen ja oppilaitoksissa noudatettavaan arviointijärjestelmään.

Jokaisessa oppilaitoksessa on työnantaja- ja palkansaajaosapuolen yhteinen arviointiryhmä, joka käsittelee uusien ja muuttuneiden tehtävien vaativuusarvioinnit ja määrittelee kantansa niihin.

Tehtävien vaativuutta ja vaativuustasoa tarkastellaan henkilön ja hänen esimiehensä välisissä vuotuisissa kehityskeskusteluissa. Esimies tekee suorittamansa arvioinnin perusteella niistä ehdotuksen arviointiryhmälle.

Oppilaitoksen johtaja tai rehtori vahvistaa tehtävien vaativuusarvioinnit, tehtävien sijoittumisen vaativuustasoille sekä tehtäväkohtaiset palkanosat esimiesten ja arviointiryhmän ehdotukset saatuaan.

Samoin menetellään muulloinkin, kun henkilön tehtävät muuttuvat olennaisesti. Silloin aloitteen arviointimenettelyyn ryhtymiseksi voi tehdä myös henkilö itse tai häntä edustava luottamusmies.

Vuotuisten kehityskeskustelujen perusteella vahvistettujen tehtävien vaativuustason muutosten edellyttämät palkkauksen tarkistukset toteutetaan kulloisenkin vuoden marraskuun alusta. Siirtymäkauden aikana sovelletaan 6 §:ssä vaiheiden 2–4 tarkistusten ajankohdista sovittua. Muissa tapauksissa muuttunut palkkaus tulee voimaan arviointia seuraavan kuukauden alusta.

Oppilaitoksen johtaja tai rehtori päättää tehtävistä ja niiden muutoksista. Muutettaessa tehtäviä vakinaisessa palvelussuhteessa tehtävien vaativuustaso yleensä pysyy ennallaan tai nousee. Mikäli oppilaitoksen johtaja tai rehtori tekee aloitteen vakinaisen palvelussuhteen tehtävien muuttamiseksi, joka johtaisi vaativuustason alenemiseen, eikä henkilö suostu muutokseen, oppilaitoksen johtajan tai rehtorin on selvitettävä mahdollisuus järjestää tehtävät siten, että tehtävien vaativuustaso säilyy ennallaan. Arviointiryhmä määrittelee tehtävien vaativuutta arvioidessaan kantansa myös tehtävien muutokseen, sen perusteisiin ja sanottuun mahdollisuuteen. Edellä tässä momentissa sanottua sovelletaan myös sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan määräaikaisen palvelussuhteen tehtävien muuttamiseen siihen annetun nimityksen tai määräyksen kestoaikana.

Rehtorin ja johtajan vaativuustaso määritellään Opetushallituksen kanssa käytävien tuloskeskustelujen osana.

5 § Henkilökohtainen palkansa

Henkilökohtainen palkanosa määräytyy henkilön suoritustason perusteella. Työsuorituksen arviointitekijät ovat ammatinhallinta, aikaansaavuus ja kehittämisote sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot. Henkilökohtaisen palkanosan määrä voi olla enintään 48 % tehtäväkohtaisesta palkanosasta. Henkilökohtaisen palkanosan taulukko on liitteenä 2.

Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointi perustuu oppilaitoksissa noudatettavaan arviointijärjestelmään.

Henkilökohtaista työsuoritusta ja suoritustasoa tarkastellaan henkilön ja hänen esimiehensä välisissä vuotuisissa kehityskeskusteluissa. Suoritusarviointi koskee henkilön suoriutumista tehtävässään ja hänelle asetetuista tavoitteista. Esimies tekee suorittamansa arvioinnin perusteella ehdotuksen työsuorituksen arvioinniksi ja suoritustasoksi.

Oppilaitoksen johtaja tai rehtori vahvistaa henkilökohtaiset työsuoritusarvioinnit ja -tasot sekä henkilökohtaiset palkanosat, myös muissa, alla mainituissa tapauksissa.

Samoin menetellään muulloinkin, kun henkilön tehtävät muuttuvat olennaisesti. Silloin aloitteen arviointimenettelyyn ryhtymiseksi voi tehdä myös henkilö itse tai häntä edustava luottamusmies.

Henkilön tullessa uutena oppilaitoksen palvelukseen tai tehtävien vaativuustason muuttuessa maksetaan henkilökohtainen palkanosa aluksi sellaisen suoritustason mukaisesti, jonka aidosti arvioidaan vastaavan hänen pätevyyttään, osaamistaan, työkokemustaan ja aikaisempaa suoriutumistaan. Arvioinnissa noudatetaan vpj-sopimuksen mukaisia suorituksen arviointitekijöitä ja arviointi suhteutetaan muun henkilöstön osalta noudatettuun arviointikäytäntöön. Henkilökohtainen palkanosa vahvistetaan henkilökohtaisen palkanosan taulukon mukaan. Suoritustaso arvioidaan viimeistään kuuden kuukauden kuluttua palvelussuhteen alkamisesta tai tehtävien vaativuusryhmän muuttumisesta, jolloin henkilökohtainen palkanosa määräytyy suoritustason mukaisesti. Jos henkilön palvelussuhde päättyy kesän ajaksi jatkuen seuraavan lukukauden alusta samassa oppilaitoksessa vaativuudeltaan vastaavassa tehtävässä, keskeytystä edeltänyt palvelusaika otetaan huomioon kuuden kuukauden määräaika laskettaessa.

Mikäli vuotuisessa kehityskeskustelussa todetaan suoritustason alentuneen, kehityskeskusteluun liittyen hyväksytään yhteisesti myös työsuorituksen parantamista tukevat toimenpiteet. Uusi arviointi tehdään mahdollisimman pian kuuden kuukauden kuluttua edellisestä arvioinnista. Mikäli suoritustaso ei uuden arvioinnin mukaan ole parantunut ennalleen, tarkistetaan henkilökohtainen palkanosa uutta arviointia vastaavaksi.

Kohtien A) ja B) määräyksiä noudatetaan tilanteissa, joissa henkilö on ollut arvioinnin kohteena olevalla ajalla sairauslomalla tai valtion yleisen virka- ja työehtosopimuksen perusteella lapsen syntymän tai hoidon vuoksi myönnettyllä vapaalla.

A) Jos henkilö on ollut osan vuotuisen kehityskeskustelun arviointijakson ajasta sairauslomalla tai edellä sanotulla vapaalla, hänen työsuorituksensa arvioidaan jakson muun ajan perusteella. Mikäli poissaolo on kestänyt puolet vuotuisen arviointijakson ajasta tai pitempään, maksetaan henkilökohtainen palkanosa sellaisen suoritustason mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan henkilön pätevyyttä ja työkokemusta sekä suoriutumista.

B) Jos henkilö on ollut huomattavan osan 7 momentissa tarkoitettujen kahden arvioinnin kohteena olevasta ajasta A)-kohdassa tarkoitettulla sairauslomalla tai vapaalla, voidaan suorittaa kolmas arviointi, joka tehdään viivytyksettä kolmen kuukauden kuluttua edellis-

tä arvioinnista. Mikäli suoritustaso ei kolmannen arvioinnin mukaan ole parantunut ennalleen, tarkistetaan henkilökohtainen palkanosa kolmatta arviointia vastaavaksi. Jos suoritustason alenemisen molemmissa edellisessä momentissa tarkoitetuissa arvioinneissa voidaan katsoa johtuneen lapsen syntymän tai hoidon vuoksi myönnetystä vapaasta, henkilökohtaista palkanosaa ei sen johdosta kuitenkaan tarkisteta.

Vuotuisten kehityskeskustelujen perusteella vahvistettujen suoritustason muutosten edellyttämät palkkauksen tarkistukset toteutetaan kulloisenkin vuoden marraskuun alusta. Siirtymäkauden aikana sovelletaan 6 §:ssä vaiheiden 2–4 tarkistusten ajankohdista sovittua. Muissa tapauksissa muuttunut palkkaus tulee voimaan arviointia seuraavan kuukauden alusta.

Rehtorin ja johtajan suoritusarviointi tehdään Opetushallituksen kanssa käytävien tuloskeskustelujen osana.

6 § Palkkausjärjestelmän käyttöönotto ja siirtymäkausi

Uusi palkkausjärjestelmä otetaan käyttöön 1. päivästä tammikuuta 2007. Käyttöönottoajankohdasta lukien palkat muutetaan uuden järjestelmän mukaisiksi siten kuin tässä pykälässä sanotaan.

Käyttöönottoajankohdasta lakkaavat palkkausperusteita koskevien keskus- ja virastotason sopimusmääräysten soveltaminen sekä kaikkien muidenkin liitteessä 4 mainittujen lisien ja lisäpalkkioiden maksaminen. Liitteestä 3 ilmenevät ne vanhan palkkausjärjestelmän mukaiset yleiset ja oppilaitoskohtaiset sopimusperusteiset palkkaperusteet, jotka jäävät muuttuneina voimaan ja liitteestä 5 ne, jotka jäävät sellaisenaan voimaan.

Tehtäväkohtainen palkanosa, siirtymätasaus ja siirtymälisä maksetaan heti täysimääräisenä. Muutoin uuden järjestelmän palkat toteutetaan siirtymäkauden kuluessa vaiheittain seuraavasti.

Vaihe 1:

Henkilöllä on käyttöönottoajankohdasta lukien oikeus

- a) sanotun ajankohdan mukaiseen euromääräiseen palkkaan tai sitä korkeampaan tehtäväkohtaiseen palkanosaan, siirtymätasaukseen ja siirtymälisään; sekä lisäksi
- b) henkilökohtaisesta palkanosasta määrään, joka vastaa 25,00 prosenttia hänen täysimääräisen uuden järjestelmän mukaisen palkkansa ja a)-kohdan mukaisen palkkansa välisestä erotuksesta.

Jos jonkun kohdalla edellä tarkoitettu kokonaiserotus on enintään 30 euroa, tarkistus toteutetaan hänelle kokonaisuudessaan käyttöönottoajankohdasta lukien.

Vaiheet 2 – 4:

Palkkoja tarkistetaan 1.10.2007 20,1 prosentilla, vuonna 2008 37,2 prosentilla ja vuonna 2009 51,8 prosentilla kullekin silloin maksetun palkan ja uuden järjestelmän mukaisen täysimääräisen palkan jäljellä olevasta erotuksesta.

Nämä vaiheiden 2–4 tarkistukset toteutetaan kunakin vuonna keskustason sopimuksen mukaisesta oppilaitoskohtaisten palkantarkistuserien toteutusajankohdasta, kuitenkin viimeistään 1.10. lukien. Samoista siirtymäkauden ajankohdista toteutetaan myös vuotuisten kehityskeskus-

telujen perusteella vahvistetuista tehtävien vaativuustason ja henkilökohtaisen suoritustason muutoksista johtuvat palkkausten tarkistukset.

Vaihe 5:

Palkkaus maksetaan täysimääräisesti uuden järjestelmän mukaisena 1 päivästä toukokuuta 2010 lukien.

Vaiheissa 1–4 tarkoitettua erotusta laskettaessa uuden järjestelmän mukainen palkka määräytyy henkilön kulloistenkin tehtävien vaativuustason ja henkilökohtaisen suoritustason perusteella. Jos tehtävien vaativuustaso tai henkilön suoritustaso muuttuu siirtymäkauden aikana vuotuisen kehityskeskustelun yhteydessä tai muuna aikana, kulloinkin maksettavaa palkkaa tarkistetaan samassa suhteessa kuin uuden järjestelmän mukainen täysimääräinen palkka ryhmä- tai tasomuutoksen johdosta muuttuu.

Siirtymäkauden aikana uutena oppilaitoksen palvelukseen tulevalle maksetaan tehtäväkohtainen palkanosa ja 5 §:n 6 momentin mukaisesti määrättävä henkilökohtainen palkanosa siten, että niiden yhteismäärä vastaa siirtymäkauden sen vaiheen palkkakäytäntöä oppilaitoksen vastaavissa tehtävissä, samoissa vaativuusryhmissä ja suoritustasoilla. Sen jälkeen hänen palkkaustaan tarkistetaan siirtymäkauden aikana edellä tässä pykälässä sanotun mukaisesti.

Jos henkilö olisi vanhan palkkausjärjestelmän perusteella 1.12.2005 - 31.12.2006 välisenä aikana tullut oikeutetuksi määrävuosikorotukseen tai tohtorin tutkinnon lisään, maksetaan hänelle kertaluontoinen lisä, joka vastaa määrävuosikorotuksen tai tohtorin tutkinnon lisän määrää laskettuna lisäoikeuden syntymisajankohdan ja 31.12.2006 väliseltä ajalta.

Vuoden 2005 liittoerä ja vuoden 2006 liitto- ja tasa-arvoerät sekä keskustason sopimukseen perustuvat muutkin käyttöönottoajankohdasta alkaen toteutettavat virastokohtaiset palkantarkistuserät, kuten liitto-, järjestelyvara- ja tasa-arvoerät, käytetään edellä sanotun vaiheittaisen toteuttamisen rahoitukseen kokonaisuudessaan sitä mukaa kuin ne keskustason sopimusten mukaan tulevat virastotasolla toteutettaviksi, yhteensä 2,41 prosentin määrään saakka.

7 § Takuupalkka

Henkilöllä, joka uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoajankohtana on oppilaitoksen vakinaisessa palvelussuhteessa, on oikeus euromääräiseen takuupalkkaan. Takuupalkkaoikeus säilyy niin kauan kuin henkilö on käyttöönottoajankohdasta alkaen keskeytyksettä saman oppilaitoksen vakinaisessa palvelussuhteessa. Takuupalkkaa maksetaan siltä ajalta, jona se on korkeampi kuin tämän sopimuksen mukaisen palkkausjärjestelmän palkka.

Takuupalkan määrä vastaa niillä viranhaltijoilla ja päätoimisilla tuntiopettajilla, joilla on vähintään korotettua opetusvelvollisuutta vastaava tuntimäärä, henkilölle vanhan järjestelmän perusteella maksettua kuukausipalkkaa korotettuna ylitunnin siirrolla, ilman erikseen korvattavien tai muiden lisien perusteella maksettavaa palkkaa tai palkkiota sopimuksen käyttöönottoajankohdasta. Jos henkilö on käyttöönottoajankohtana ollut vakinaista palvelussuhdettaan korkeampi-palkkaisessa määräaikaisessa palvelussuhteessa, takuupalkka määräytyy vakinaisen palvelussuhteen käyttöönottoajankohdan palkan mukaan, kun hän palaa siihen.

Päätoimiselle tuntiopettajalle, jonka tuntimäärä on alle opetusvelvollisuustuntimäärän, kuukausipalkka määrätään käyttöönottoajankohtana takuupalkkalaskennassa opettajan tuntimäärän ja opetusvelvollisuuden osoittamassa suhteessa.

Jos henkilö olisi 1.12.2005 – 30.6.2007 välisenä aikana tullut oikeutetuksi vanhan palkkausjärjestelmän mukaiseen uuteen ikälisään, määrävuosikorotukseen tai tohtorin tutkintolisään, korotetaan hänen takuupalkkaansa tätä lisää vastaavalla määrällä siitä ajankohdasta lukien, jona hän olisi vanhan järjestelmän mukaan tullut siihen oikeutetuksi, kuitenkin aikaisintaan 1.1.2007 lukien.

Myös henkilöllä, joka on käyttöönottoajankohtana määräaikaisessa palvelussuhteessa, on oikeus takuupalkkaan tämän määräajan. Takuupalkkaoikeus säilyy sen jälkeenkin niin kauan kuin hän keskeytyksettä jatkaa palvelustaan samassa oppilaitoksessa sellaisessa palvelussuhteessa, jonka tehtävät ovat vähintään samassa vaativuusryhmässä kuin hänen tehtävänsä käyttöönottoajankohtana olivat. Jos hänet nimitetään vakinaiseen palvelussuhteeseen, noudatetaan 1 momentin toisessa virkkeessä sanottua.

Takuupalkkaa tarkistetaan keskustasolla sovittavilla yleiskorotuksilla. Yleiskorotus määräytyy henkilön uuden palkkausjärjestelmän mukaisen palkan perusteella, jos korotus siten on suurempi.

Myös takuupalkkaa saavan henkilön tehtävien vaativuus ja henkilökohtainen työsuoritus arvioidaan siten kuin 4 ja 5 §:ssä on sanottu. Jos hän itse hakeutuu tehtäviin, joiden vaativuusryhmä on alempi kuin hänen vakinaisessa palvelussuhteessaan käyttöönottoajankohtana, takuupalkka alenee vastaavalla määrällä.

Mikäli henkilölle on 31.12.2006 on maksettu pätevyys-, kelpoisuus- tai muuta vastaavaa lisää tai hän on hoitanut sellaisia lisätehtäviä, jotka vanhassa palkkausjärjestelmässä korvattiin koulukohtaisina palkkaluokkina tai erityistehtäväkorvauksina ja hänen palkkaukseensa on sanottuna ajankohtana sisällynyt sitä vastaava osa, ja nämä hänen lisätehtävänsä tai lisän muut maksamisen edellytykset jatkuvat muuttumattomina käyttöönottoajankohdan jälkeenkin, vastaava palkanosuus luetaan hänen takuupalkkaansa niin kauan kuin kyseessä olevat lisätehtävät jatkuvat.

8 § Siirtymätasaus

Henkilölle, joka on käyttöönottoajankohtana sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan oppilaitoksen palveluksessa ja jolle oli 30.11.2005 mennessä kertynyt vähintään 11 vuotta ikälisään oikeuttavaa aikaa, maksetaan kokemukseen perustuva siirtymätasaus. Siirtymätasaus lasketaan sopimuksen käyttöönottohetkellä maksussa olevan ikälisän euromäärästä seuraavasti: jos henkilöllä on ikälisään oikeuttavaa aikaa 11 vuotta, siirtymätasaus on 20 % ikälisän euromäärästä, jos kertymä on 15 vuotta, siirtymätasaus on 30 % ikälisän euromäärästä ja jos kertymä on 18 vuotta, siirtymätasaus on 70 % ikälisän euromäärästä.

Siirtymätasaus lasketaan kullekin 30.11.2005 mukaisena ja vahvistetaan henkilökohtaisesti euromääräisenä. Siirtymätasauksesta tarkistetaan keskusjärjestötasolla sovittavilla yleiskorotuksilla.

Siirtymätasauksen euromäärä korotetaan Tervaväylän koulussa, Mäntykankaan koulussa, Ruskeasuon koulussa, Haukkarannan koulussa, Jyväskylän näkövammaisten koulussa ja Mikael-koulussa 50 prosentilla sekä Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksessa ja Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa 60 prosentilla.

Jos tämän sopimuksen käyttöönotto johtaa palkankorotukseen, joka siirtymätasauksen kanssa ylittää 10 %, henkilölle ei synny oikeutta korotukseen 10 % ylittävältä osalta. Se osa korotuk-

sesta, joka perustuu tehtävän vaativuuteen tai henkilökohtaisen suorituksen arviointiin, toteutetaan kuitenkin kokonaisuudessaan 6 §:ssä määritellyllä tavalla.

Siirtymätasaus lakkaa, kun henkilön palvelussuhde siihen oppilaitokseen, jossa siirtymätasaus vahvistettiin, päättyy.

9 § Siirtymäisiä Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa

Henkilöllä, joka on käyttöönottoajankohtana Saamelaisalueen koulutuskeskuksen palveluksessa ja joka oli siihen saakka saanut ja olisi välittömästi sen jälkeen saanut kylmänalueenlisää, maksetaan euromääräistä siirtymäisiä. Lisä on 50 % kylmänalueenlisästä, joka hänelle oli käyttöönottoajankohtaan asti maksettu.

Lisän euromäärä lasketaan ja vahvistetaan kullekin 30.11.2005 mukaisena. Lisä toteutetaan siirtymäkaudella osana virkaehtosopimuksen 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua asteittaista toteuttamista siten, etenemää laskettaessa uuden palkan määrää korotetaan tällä lisällä. Lisä lakkaa, kun virkamiehen palvelus Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa lakkaa.

10 § Lyhyet keskeytykset

Henkilön oikeus takuupalkkaan, siirtymätasaukseen tai siirtymäisiään ei lakkaa palvelussuhteessa tapahtuvan enintään 30 päivän tai kalenterikuukauden keskeytyksen vuoksi. Oikeus näihin etuuksiin säilyy myös niissä tilanteissa, joissa sopimuksen soveltamisalan piiriin kuuluvan määräaikaisen henkilön palvelussuhde päättyy lukukauden lopussa tai ennen seuraavan lukuvuoden alkamista ja alkaa seuraavan lukukauden työkauden alussa samassa oppilaitoksessa vaativuudeltaan vastaavassa tehtävässä.

11 § Tietojen saanti ja tilastoyhteistyö

Henkilöllä on oikeus saada kirjallinen tieto hänen tehtäviensä vaativuuden ja henkilökohtaisen työsuorituksensa arviointituloksista ja niiden perusteista sekä tehtäväkohtaisesta ja henkilökohtaisesta palkanosastaan samoin kuin muistakin tämän sopimuksen mukaisista palkkaustekijöistään ja niiden perusteista.

Sopimosapuolilla sekä pääluottamusmiehillä ja oman toimipiirinsä tai työpaikkansa osalta muilla luottamusmiehillä on oikeus vuosittain ja 6 §:ssä tarkoitettujen käyttöönotto- ja siirtymävaiheiden yhteydessä sekä ennen palkkausta koskevia neuvotteluja luottamuksellisesti saada tiedot tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan henkilöstön sijoittumisesta vaativuus- ja suoritustasoille sekä tilastotiedot henkilöiden kokonaispalkkauksesta ja sen kehityksestä vaativuusryhmittäin, henkilöstöryhmittäin ja sukupuolen mukaan ryhmiteltyinä. Nämä tiedot on sopimosapuolilla ja pääluottamusmiehellä oikeus saada myös oppilaitoksittain eriteltyinä.

Luottamusmiehellä on lisäksi 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ja edellytyksin oikeus saada tiedot edustamiensa henkilöiden tehtäväkuvauksista, vaativuusarvioinneista ja -tasoista sekä kokonaispalkkauksesta palkkatekijöittäin eriteltyinä ja niiden perusteista. Henkilökohtaisen palkanosan perusteita koskevan tiedon antaminen edellyttää kuitenkin, että henkilö on suostunut siihen yksilöidyllä valtakirjalla.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja annettaessa on otettava huomioon tietosuojavaatimukset. Tiedot luovutetaan maksutta.

12 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Mikäli tehtävien vaativuuden tai henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnista syntyy erimielisyyttä, se pyritään selvittämään seuraavasti.

Vaativuusarviointia koskeva asia käsitellään henkilön tai häntä edustavan luottamusmiehen vaatimuksesta henkilön esimiehen tai muun työnantajan edustajan kanssa ja jommankumman osapuolen aloitteesta arviointiryhmässä.

Henkilökohtaisen työsuorituksen arviointia koskeva asia käsitellään henkilön tai hänen pyynnöstään häntä edustavan luottamusmiehen vaatimuksesta henkilön esimiehen tai muun työnantajan edustajan kanssa.

Vastaavasti kuin 4 §:n 5 momentissa ja 5 §:n 4 momentissa oppilaitoksen johtaja tai rehtori vahvistaa edellä tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa muutokset arvioinneissa, ryhmissä, tasoissa ja palkkauksissa.

Mikäli asia edelleen jää erimieliseksi, se voidaan, samoin kuin muut tämän sopimuksen soveltamista ja tulkintaa koskevat erimielisyydet, saattaa ratkaistavaksi neuvottelumenettelyllä. Siinä noudatetaan valtion virkaehtosopimusasioiden pääsopimuksessa sovittua menettelyä.

Rehtorin tai johtajan tehtävän vaativuuden tai suoriutumisen arviointia koskevat erimielisyydet ratkaistaan henkilön tai häntä edustavan luottamusmiehen vaatimuksesta Opetushallituksen kanssa käytävissä neuvotteluissa.

13 § Seuranta ja kehittäminen

Sopimusosapuolet seuraavat ja varmistavat yhteistyössä palkkausjärjestelmän toteuttamista, yhdenmukaista soveltamista ja muuta toimivuutta. Vuosittain osapuolet tarkastelevat yhteisesti, miten järjestelmä on toteuttanut tarkoitustaan, ja sopimusalan palkkausten kilpailukykyä suhteessa valtion ja yleisten työmarkkinoiden palkkatasoon sekä järjestelmän kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia.

14 § Tarkentavan virkaehtosopimuksen korotusvaikutuksen seuranta

Sopimuksen korotusvaikutukseksi on laskettu 7,30 %. Tammikuussa 2006 tehdyt tehtävien vaativuuden ja henkilökohtaisen suorituksen arvoinnit tarkistetaan ja vahvistetaan oppilaitoksissa sekä rehtoreiden ja johtajien arvoinnit tehdään ja vahvistetaan 30.9.2007 mennessä. Samoin menetellään työsuorituksen arvioinnin osalta, sikäli kuin tammikuussa 2006 on tehty tehtävien vaativuuden arviointi, mutta ei työsuorituksen arviointia. Näiden tarkistettujen arviointien ja joulukuun 2006 tilanteen mukaisten palkkojen perusteella lasketaan korotusvaikutus uudestaan. Jos se poikkeaa 7,30 prosentista osapuolet neuvottelevat ja sopivat virkaehtosopimuksella 30.10.2007 mennessä siitä, kuinka korotusvaikutus palautetaan 7,30 prosentiksi tai kuinka korotusvaikutuksen poikkeaminen muutoin otetaan huomioon. Mikäli neuvottelutulosta ei saavuteta määräaikaan mennessä, korotusvaikutus alennetaan tai korotetaan 7,30 prosentiksi muuttamalla kaikkia tehtäväkohtaisen palkanosan taulukon palkkoja yhtä suurella prosenttimäärällä.

15 § Työrauhavelvoite

Tähän sopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassaoloaikana ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä tai sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassaolevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi tähän sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen valvomaan, että sen alaiset yhdistykset ja henkilöstö, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä yhdistykselle kuuluva velvollisuus sisältää sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla vaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

16 § Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.2012 ja on voimassa 31.3.2014 saakka. Sopimuksen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, sikäli kuin joku sopimusosapuolista ei irtisano sitä viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden tai jatkovuoden päättymistä. Tämä sopimus tulee irtisanotuksi myös valtion henkilöstön palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta tehdyn virka- ja työehtosopimuksen irtisanomisella.

TEHTÄVÄKOHTAISEN PALKANOSAN TAULUKKO

Vaativuustaso	Tehtäväkohtainen palkanosa 1.3.2012 €/kk
CO01	1647,00
CO02	1689,89
CO03	2109,50
CO04	2266,99
CO05	2442,53
CO05a	2569,26
CO06	2752,61
CO07	3029,10
CO08	3531,73
CO09	4107,11
CO10	4570,59

HENKILÖKOHTAINEN PALKANOSA (1.1.2012)

Arviointitulos (arviointitekkijöiden summa)	Suoritustaso	Henkilökohtaisen palkanosan %
3-4	1	0
5-6	2	6,0
7-8	3	12,0
9	4	18,0
10	5	24,0
11	6	27,25
12	7	30,50
13	8	33,75
14	9	37,0
15	10	40,25
16	11	43,50
17	12	46,75
18	13	50,0

SUOJAVAATESOPIMUS

1 §

Sopimuksen perusteet

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1998, jos työmarkkinakeskusjärjestöt allekirjoituksillaan vahvistavat 27.11.1997 saavutetun neuvottelutuloksen vuosien 1998 - 1999 tulopoliittiseksi sopimukseksi edellyttäen, että valtiovarainministeriön henkilöstöosasto on tarkastanut ja hyväksynyt tämän tarkentavan virkaehtosopimuksen. Ellei keskusjärjestöjen 27.11.1997 allekirjoittamaa tulopoliittista sopimusta koskevaa neuvottelutulosta allekirjoiteta tulopoliittiseksi sopimukseksi, raukeavat keskustason virkaehtosopimus ja tämä sopimus.

Valtiovarainministeriö on 28.11.1997 VM 17/311/97 hallinnonalan neuvotteluviranomaisille antamissaan neuvotteluohjeissa valtion virkaehtosopimuslain 3 §:n 4 momentin nojalla oikeuttanut opetushallituksen tekemään tarkentavan virkaehtosopimuksen opetushallituksen ja opetushallituksen toimialaan kuuluvien valtion oppilaitosten virkasuhteisen henkilöstön palvelussuhteen ehtoista.

2 §

Sopimuksen soveltamisala

Tämä virkaehtosopimus koskee seuraavien virastojen ja laitosten C-palkkaus-luokkiin kuuluvia virkamiehiä:

- 1) opetushallitus,
- 2) vammaisten lasten koulut,
- 3) Helsingin ranskalais-suomalainen koulu ja
Suomalais-venäläinen koulu
- 5) ammatilliset erityisoppilaitokset
- 6) Saamelaisalueen koulutuskeskus
- 7) Merenkulunturvallisuuskoulutuskeskus

3 §

Suojavaatetus

Valtion virkamiehelle, joka jatkuvasti ja pääasiallisesti työskentelee jäljempänä määriteltävissä poikkeuksellisen likaisissa tai huomattavan suuressa määrässä omaa vaatetusta kuluttavissa tehtävissä, kustannetaan valtion varoilla suojavaatetusta tämän tarkentavan virkaehtosopimuksen liitteenä olevan luettelon mukaisesti (liite A1).

Tässä virkaehtosopimuksessa tarkoitetaan suojavaatetuksella joko suoja-pukua tai suojatakkia taikka takki-housut suoja-pukuyhdistelmää, jota käytetään virantoimituksessa suojaamaan virkamiehen omaa vaatetusta.

Virkamiehelle, joka jatkuvasti ja pääasiallisesti työskentelee

- erittäin likaisissa, märissä, liejuisissa, nokisissa tai pölyisissä töissä,
- suorittaa moottoriajoneuvojen, työ- tai muiden vastaavien koneiden taikka laitteiden asennus-, huolto- tai korjaustöitä,
- päätoimenaan käsittelee erittäin likaisia varasto tai muita esineitä, voitelu- tai polttoaineita taikka happoja tai muita voimakkaasti syövyttäviä kemikallioita, taikka
- työskentelee laitospölyssä tai pesulassa sellaisissa olosuhteissa, joissa tavanomaisella työvaatetuksella ei tulla toimeen tai joissa työvaatetuksen kuluminen on poikkeuksellisen suurta,

hankitaan valtion varoilla oman vaatetuksensa suojaksi tämän sopimuksen liitteenä olevan luettelon mukaisesti virkamiehelle henkilökohtaiseksi suojavaatetuksesi enintään kerran kalenterivuodessa joko suoja-puku tai suojatakki taikka takki-housut suoja-pukuyhdistelmä. Milloin suojavaatetus on turmeltunut työtapa-turman sattuessa, uusitaan suojavaatetus ensi tilassa.

Tässä sopimuksessa ei tarkoiteta virkapukua eikä sellaista suojavaatetusta, suoja-välinettä tai -tarviketta, mikä annetaan virkamiehelle valtion toimesta työturvallisuuslain (299/58) säännösten tai muiden työsuojelua koskevien säännösten taikka määräysten nojalla.

Tämä sopimus ei myöskään tarkoita sellaista viraston tai laitoksen tulo- ja menoarvion rajoissa hankkimaa suojavaatetusta, joka on työpaikalla virkamiesten yhteisesti käytettävissä ja jota ei anneta virkamiehelle omaksi.

Virkamiehelle, joka palvelussuhteensa perusteella saa valtiolta virkapuvun tai avustusta virkapuvun hankkimiseen, ei anneta tämän sopimuksen nojalla henkilökohtaista suojavaatetusta, ellei siihen ole virkamiehen tehtäviin ja työ-olosuhteisiin perustuvaa erityistä syytä.

Vuosilomasijaiseksi tai kausikiireiden ajaksi taikka muusta syystä enintään kuuden kuukauden ajaksi valtion palvelukseen otetulle virkamiehelle ei kustanneta valtion varoilla tämän sopimuksen nojalla suojavaatetusta. Jos virkamiehen, jolle on annettu suojavaatetus, palvelussuhde valtioon hänen oman toimenpiteensä tai menettelynsä johdosta lakkaa ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, on hänen suoritettava valtiolle korvauksena puolet suojavaatetuksen hankinnasta.

Valtion kustannuksella hankittava suojavaatetus annetaan virkamiehelle omaksi ja tulee hänen omalla kustannuksellaan huolehtia suojavaatetuksen kunnossapidosta.

Suoja-vaatetus varustetaan näkyvällä valtion, asianomaisen viraston tai laitoksen tunnuksella taikka merkillä.

Tällä tarkentavalla virkaehtosopimuksella ei huononnetta niiden virkamiesten etuja, jotka tämän virkaehtosopimuksen määräyksistä poiketen ovat virastossa tai laitoksessa vakiintuneen käytännön mukaisesti saaneet tässä sopimuksessa mainitun suojavaatetuksen ja/tai joiden suojavaatetus on huollettu viraston tai laitoksen toimesta.

Virasto tai laitos voi poikkeuksellisesti hankkia valtion varoilla tässä pykälässä mainitun suojavaatetuksen virkamiehelle tai virkasuhteeseen verrattavassa palvelussuhteessa olevalle henkilölle, jota ei mainita tämän virkaehtosopimuksen liitteenä olevassa luettelossa, mutta jonka työolosuhteiden katsotaan vastaavan tässä pykälässä edellytetyjä työolosuhteita.

Virastossa tai laitoksessa, jossa on pesula, voidaan virkamiehelle varata tilaisuus pesettää suojavaatetus pesulan omakustannushintaan.

4 §

Suhde aikaisemmin sovittuun

Ennen tämän tarkentavan virkaehtosopimuksen tekemistä sovitut palvelussuhteen ehdot suojavaatetuksen osalta ovat edelleen voimassa ellei tässä virkaehtosopimuksessa ole toisin sovittu.

5 §

Sopimuksen voimassaolo, irtisanominen ja työrauha

Tämä tarkentava virkaehtosopimus on voimassa valtiovarainministeriön henkilöstöosaston tarkastettua ja hyväksyttyä sen 15. päivään tammikuuta 2000 ja sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä kuuden viikon irtisanomisajoin irtisanota jomman kumman sopijaosapuolen taholta. Tätä sopimusta koskevat myös ne irtisanomista, työrauhaa ja voimassaoloa koskevat muut sopimusehdot, jotka on sovittu virkaehtosopimuksessa valtion virkamiesten palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta valtiovarainministeriön ja valtion virkamiehiä edustavien keskus-järjestöjen kesken.

LIITE A

Valtion kielikoulut

Luokanopettaja

"

kuvaamataidon opetustyö
käsityön ja askartelun opetustyö

Lehtori

"

"

"

kemian ja fysiikan opetustyö
kotitalouden opetustyö
biologian opetustyö
kuvaamataidon opetustyö

Vammaisten lasten koulut

Erityisluokanopettaja

Erityisopettaja

Apuopettaja

Ohjaava opettaja

metalli-, puutöiden, puutarha-
töiden, kotitalouden, kuvaama-
taidon, askartelun, kemian, fy-
siikan, biologian- ja tekstiili-
töiden opetus ja ohjaus

Opettaja

lastenhoito erikoisolosuhteissa
metalli-, puutöiden, kotitalouden, kuvaama-taidon,
tekstiilitöiden opetus ja ohjaus sekä fysiikan, kemi-
an ja esikoulun askartelun opetus

Saamelaisalueen koulutuskeskus

Metsäteknikko

metsätyön opetus ja ohjaus

Työnopettaja

poronhoidon ym. luontoistalouden työn-
opetus

Opettaja

Käsityönopettaja

Lehtori

Yliopettaja

saamenkäsityön opetus ja ohjaus
metalli-, puu-, rakennus-, sähkö-, putki-,
laboratorio-, graafisen, auto-, ravinto-,
talous-, elintarviketeollisuus-, parturi-,
kampaamo-, kosmetologi- ja vaatetusalan töiden
opetus ja ohjaus

Ammattiaineiden opettaja

metalli-, puu-, rakennus-, sähkö- ja
putkitöiden sekä auto- ja graafisen alan
töiden opetus ja ohjaus.

Työnopettaja

metalli-, puu-, rakennus-, sähkö- ja putki-
töiden opetus ja ohjaus

Valtion erityisammattikoulut

Ammattiaineiden opettaja

metalli-, puu-, rakennus-, sähkö-, putkitöi-
den sekä auto- ja graafisen alan töiden

Työnohjaaja	opetus ja ohjaus verhoilutyön sekä metalli- ja puutöiden opetus ja ohjaus
Ammatinohjaaja	verhoilu-, metalli-, puu- ja terveydenhoi- toalan töiden opetus ja ohjaus
Vammaisten lasten koulut	
Opettaja	käsi-, talous- ja puutarhatöiden
Erityisopettaja	opetus- ja ohjaus sekä tarhaavien Ammatinohjaaja ja opetusvälineiden käyttö, käytönopastus ja huolto

LUOTTAMUSMIESSOPIMUS

1 §

Sopimuksen perusteet

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1998, jos työmarkkinakeskusjärjestöt allekirjoituksillaan vahvistavat 27.11.1997 saavutetun neuvottelutuloksen vuosien 1998 - 1999 tulopoliittiseksi sopimukseksi edellyttäen, että valtiovarainministeriön henkilöstöosasto on tarkastanut ja hyväksynyt tämän tarkentavan virkaehtosopimuksen. Ellei keskusjärjestöjen 27.11.1997 allekirjoittamaa tulopoliittista sopimusta koskevaa neuvottelutulosta allekirjoiteta tulopoliittiseksi sopimukseksi, raukeavat keskustason virkaehtosopimus ja tämä sopimus.

Valtiovarainministeriö on 28.11.1997 VM 17/311/97 hallinnonalan neuvotteluviranomaisille antamissaan neuvotteluohjeissa valtion virkaehtosopimuslain 3 §:n 4 momentin nojalla oikeuttanut opetushallituksen tekemään tarkentavan virkaehtosopimuksen opetushallituksen ja opetushallituksen toimialaan kuuluvien valtion oppilaitosten virkasuhteisen henkilöstön palvelussuhteen ehdoista.

2 §

Sopimuksen soveltamisala

Tämä virkaehtosopimus koskee seuraavien virastojen ja laitosten C-palkkaus-luokkiin kuuluvia virkamiehiä:

- 1) vammaisten lasten koulut,
- 2) Helsingin ranskalais-suomalainen koulu ja
Suomalais-venäläinen koulu
- 3) ammattioppilaitokset
- 4) ammatilliset erityisoppilaitokset
- 5) Saamelaisalueen koulutuskeskus
- 6) Merenkulunturvallisuuskoulutuskeskus

3 §

Luottamusmiehet

Sovittiin, että luottamusmiestoiminta järjestetään Opetushallituksen toimialaan kuuluvissa valtion oppilaitoksissa siten, että AKAVA-JS ry:llä on oikeus valita luottamusmies ja tälle henkilökohtainen varaluottamusmies tämän virkaehtosopimuksen liitteen A mukaisesti.

Tämä virkaehtosopimus kumoaa AKAVA-JS ry:n ja Opetushallituksen 16.2.1996 tekemän ja 1.3.1997 voimaantulleen luottamusmiessopimuksen.

4 §

Suhde aikaisemmin sovittuun

Ennen tämän tarkentavan virkaehtosopimuksen tekemistä sovitut palvelussuhteen ehdot luottamusmiesten osalta ovat edelleen voimassa, ellei tässä virkaehtosopimuksessa ole toisin sovittu.

5 §

Sopimuksen voimassaolo, irtisanominen ja työrauha

Tämä tarkentava virkaehtosopimus on voimassa valtiovarainministeriön henkilöstöosaston tarkastettua ja hyväksyttyä sen 15. päivään tammikuuta 2000 ja sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä kuuden viikon irtisanomisajoin irtisanota jomman kumman sopijaosapuolen taholta. Tätä sopimusta koskevat myös ne irtisanomista, työrauhaa ja voimassaoloa koskevat muut sopimusehdot, jotka on sovittu virkaehtosopimuksessa valtion virkamiesten palvelussuhteen ehtojen tarkistamisesta valtiovarainministeriön ja valtion virkamiehiä edustavien keskusjärjestöjen kesken.

Ammatilliset erityisoppilaitokset

Alavuden erityisammattikoulu	1
Kuhankosken erityisammattikoulu	1
Perttulan erityisammattikoulu	1
Kuulovammaisten ammattikoulu	1
Arla-instituutti	1

Vammaisten lasten koulut

Haukarannan koulu	1
Mikael-koulu	1
Merikartanon koulu	1
Jyväskylän näkövammaisten koulu	1
Svenska skolan för synsskadade	1
Ruskeasuon koulu	1
Lohipadon erityiskoulu	1
Mäntykankaan koulu	1

Valtion yleissivistävät oppilaitokset

Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	1
Suomalais-venäläinen koulu	1

Koulutus- ja kurssikeskukset

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus	1
Saamelaisalueen koulutuskeskus	1

SOPIMUS YHTEISTOIMINNASTA OPETUSHALLITUKSEN TOIMIALAAN KUULUVISSA VALTION OPPILAITOKSISSA

Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain (651/1988) 15 §:n perusteella Opetushallitus ja toisaalta Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry, Palkansaaja- järjestö Pardia ry sekä Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry ovat tehneet seuraavan sopimuksen:

Sopimuksen soveltamisala ja sisältö

1 §

Tämä sopimus on yhteistoimintaa valtion virastoissa ja laitoksissa koskevan lain (651/1988), jäljempänä valtion yhteistoimintalain, 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu virastokohtainen, jäljempänä oppilaitosten yhteistoimintasopimus.

Sopimus sisältää määräyksiä Opetushallituksen toimialaan kuuluville valtion oppilaitoksille ja erikseen mainituissa tapauksissa Opetushallitukselle yhteistoiminnan järjestämisestä.

2 §

Oppilaitoksen ja sen henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa sekä keskustason yhteistoiminnassa noudatetaan valtion yhteistoimintalakia ja tätä sopimusta. Niiltä osin kuin tässä sopimuksessa ei ole muuta sovittu, noudatetaan yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa tehtyä sopimusta, jäljempänä keskitettyä sopimusta.

Asioissa, joista neuvotellaan tai jotka sovitaan valtion virkaehtosopimuslain tai työehtosopimuslain mukaisessa menettelyssä, noudatetaan valtion yhteistoimintalain, keskitetyn sopimuksen ja tämän sopimuksen asemasta, mitä näiden asioiden käsittelystä erikseen on säädetty, määrätty tai sovittu.

Menettelytavat yhteistoiminnassa

3 §

Kaikki yhteistoimintaa varten asetetut toimikunnat ja toimielimet kokoontuvat tarpeen mukaan kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Jos yhteistoimintaa edellyttävässä asiassa tehty päätös poikkeaa yhteistoimintaa toteutettaessa ennakoidusta päätöksestä, Opetushallitus tai oppilaitos tiedottaa asianomaisille henkilöstöön kuuluville sekä heidän edustajilleen päätöksen sisällöstä ja toteuttamisesta.

Sen lisäksi, mitä yhteistoiminnasta on sovittu, henkilöstön tietoon saatetaan tulostavoitteet, henkilöstötilinpäätökset ja toiminta- ja henkilöstöorganisaation muutokset. Yhteistoimintamenettelystä on pidettävä pöytäkirjaa ja kokouskutsussa on mainittava yhteistoimintamenettelyn mukaan käsiteltävät asiat.

Kutsu henkilöstökokoukseen on saatettava oppilaitoksen koko henkilökunnan tietoon.

Opetushallitus ja oppilaitos turvaavat henkilöstön mahdollisuuden keskinäiseen tiedotus- toimintaan ja yhteydenpitoon yhteistoiminnan tarkoituksen toteuttamiseksi.

Yhteistoiminnan osapuolet oppilaitoksessa

4 §

Yhteistoiminnan osapuolia ovat oppilaitos ja sen henkilöstö. Yhteistoiminta toteutetaan asianomaisen virkamiesten ja työntekijöiden sekä työnantajan välillä välittömänä yhteistoimintana ja oppilaitoksen yhteistyötoimikunnassa tapahtuvana yhteistoimintana.

Henkilöstöön kuuluvat kaikki oppilaitoksen palveluksessa olevat henkilöt johtoa lukuun ottamatta.

Yhteistoiminnassa johtoa voivat edustaa seuraavat virkamiehet: rehtori, johtaja, apulaisrehtori, apulaisjohtaja, oppilaskodin, yksikön tai muun vastuualueen johtaja, hallintopäällikkö, talouspäällikkö tai vastaava.

Virkamiehen tai työntekijän niin halutessa häntä voi välittömässä yhteistoiminnassa edustaa henkilöstön edustaja. Henkilöstön edustajina välittömässä yhteistoiminnassa ovat asianomainen luottamusmies, työsuojeluvaltuutettu ja yhteistyötoimikunnassa oleva henkilöstön edustaja.

Oppilaitoksen yhteistyötoimikunta

5 §

Yhteistoimintaa varten oppilaitoksessa, jonka palveluksessa on säännöllisesti yli 20 virkamiestä tai työntekijää, on oppilaitoksen johdon ja henkilöstön edustajista muodostettu yhteistyötoimikunta.

Muissa kuin 1 momentissa mainituissa oppilaitoksissa yhteistyötoimikunnan korvaa henkilöstökokous. Jos yli puolet henkilöstöstä sitä kirjallisesti vaatii, kuitenkin asetetaan yhteistyötoimikunta.

Henkilöstökokous on järjestettävä virastoaikana ja siihen osallistuminen luetaan työajaksi.

Pääkoulun sivutoimipaikan taikka useamman kuin kahden oppilaitoksen tai oppilaitoksen osien yhdistämisellä muodostetun oppilaitoksen oppilaitosyksikössä voidaan 1 ja 2 momentissa mainituin edellytyksin muodostaa sivutoimipaikkaan tai oppilaitosyksikköön yhteistyötoimikunta, jos oppilaitoksen yhteistyötoimikunta niin päättää.

Oppilaitoksen yhteistyötoimikunnan kokoonpano, kokoontuminen ja toimikausi

6 §

Oppilaitoksen johtokunta nimeää yhteistyötoimikuntaan johdon edustajista puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja enintään kaksi jäsentä sekä heille varajäsenet.

Henkilöstön edustajiksi yhteistyötoimikuntaan nimeävät oppilaitoksessa toimiviin tämän sopimuksen sopijajärjestöihin kuuluvat virkamiehet ja työntekijät keskuudestaan

- kukin oppilaitoksessa toimiva sopijajärjestö yhden varsinaisen jäsenen ja yhden varajäsenen, jos oppilaitoksen palvelussuhteessa olevien määrä on enintään 100;
- kukin oppilaitoksessa toimiva sopijajärjestö enintään kaksi varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä, jos oppilaitoksen palvelussuhteessa olevien määrä on yli 100.

Edellä tässä pykälässä sanotusta poiketen kuitenkin siinä tapauksessa, että oppilaitoksessa ei ole vähintään kolmea johdon edustajaa, kukin oppilaitoksessa toimiva sopijajärjestö nimeää henkilöstön edustajiksi yhteistyötoimikuntaan enintään yhden varsinaisen ja yhden varajäsenen.

Oppilaitoksen luottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetulla on läsnäolo- ja puheoikeus yhteistyötoimikunnan kokouksissa.

Sellaiset viraston palveluksessa olevat virkamiehet ja työntekijät, joilla ei ole luottamusmiestä, voivat enemmistön heistä niin vaatiessa valita keskuudestaan yhteistyötoimikuntaan yhden jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen.

Yhteistyötoimikunta valitsee itselleen keskuudestaan sihteerin.

Yhteistyötoimikunta voi tarvittaessa asettaa jaostoja asioiden valmistelua varten.

Yhteistyötoimikunta kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Kutsu kokoukseen on lähetettävä pääsääntöisesti 7 päivää ennen kokousta. Pakottavasta syystä kutsu voidaan lähettää myöhemmin kuitenkin vähintään 3 päivää ennen kokousta.

Yhteistyötoimikunta on kutsuttava kokoon viimeistään kahden viikon kuluessa, jos vähintään puolet henkilöstön edustajista sitä vaatii.

Yhteistyötoimikunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet henkilöstön edustajista on paikalla.

Yhteistyötoimikunnan toimikausi on kolme vuotta.

Yhteistoiminnan keskustoimikunta

7 §

Opetushallituksen ja sen toimialaan kuuluvien valtion oppilaitosten henkilöstön väliseksi yhteistoimintaelimeksi asetetaan yhteistoiminnan keskustoimikunta, jäljempänä keskustoimikunta.

Keskustoimikunnan kokoonpano, kokoontuminen ja toimikausi

8 §

Opetushallituksen pääjohtaja nimeää keskustoimikuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä enintään 2 muuta jäsentä sekä heille 2 henkilökohtaista varajäsentä. Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry nimeää 2 jäsentä ja heille 2 henkilökohtaista varajäsentä, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry nimeää 2 jäsentä ja heille 2 henkilökohtaista varajäsentä sekä Palkan- saajajärjestö Pardia ry nimeää 2 jäsentä ja heille 2 henkilökohtaista varajäsentä.

Henkilöstön edustajana voi toimia myös tämän sopimuksen sopijajärjestön tai sen jäsenjärjestön palveluksessa oleva henkilö.

Keskustoimikunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimii Opetushallituksen edustaja.

Keskustoimikunnan toimikausi on kolme vuotta. Keskustoimikunta on päätösvaltainen, kun jokaisesta sopijajärjestöstä on edustaja paikalla. Tämä määräys ei kuitenkaan saa johtaa asian kohtuuttomaan viivästymiseen.

Kokouskutsu keskustoimikunnan kokoukseen on lähetettävä vähintään 7 päivää ennen kokousta.

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat asiat oppilaitoksessa

9 §

Valtion yhteistoimintalain 7 §:ssä ja keskitetyssä sopimuksessa mainittujen asioiden lisäksi yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvat seuraavat asiat:

- 1) henkilöstön ansiotasoon ja asemaan vaikuttavat olennaiset muutokset työtehtävissä, työmenetelmissä ja tehtävien järjestelyissä,
- 2) virkojen ja tehtävien täyttämättä jättäminen,
- 3) yhteistoimintamenettelyyn liittyvien työryhmien asettaminen ja toimeksiannot.

Keskustoimikunnassa käsiteltävät asiat

10 §

Keskustoimikunnassa käsitellään tämän sopimuksen mukaiset asiat, jotka koskevat kahta tai useampaa Opetushallituksen toimialaan kuuluvaa valtion oppilaitosta taikka yleisesti tai periaatteellisesti näitä oppilaitoksia ja niiden henkilöstöä.

Tällaisia asioita ovat muun muassa oppilaitoksia koskevan lainsäädännön uudistamista, Opetushallituksen tiliviraston talousarviota, toiminta- ja taloussuunnitelmaa ja tulossopimuksia koskevat asiat oppilaitoksien osalta, oppilaitosten kehittämistä, yleisiä virkajärjestelyperiaatteita sekä oppilaitosten asemaa ja tehtäviä selvittävien työryhmien ja selvitysmiesten asettamista koskevat asiat, mikäli niillä on henkilöstövaikutuksia.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

11 §

Jos tämän sopimuksen soveltamisesta syntyy erimielisyyksiä, niistä tulee neuvotella samassa järjestyksessä kuin valtion virkaehtosopimusten neuvottelumenettelystä tehdyssä pääsopimuksessa on sovittu.

Työrauhavelvoite

12 §

Tähän sopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassaoloaikana ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen huolehtimaan, etteivät sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet tai työntekijät, joita sopimus koskee, riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä.

Tämä yhdistyksille kuuluva velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavoin myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

13 §

Tämä sopimus tulee voimaan 1. päivänä heinäkuuta 2006 ja on voimassa toistaiseksi kuuden viikon irtisanomisajalla.

Sopimuksen irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Irtisanovan osapuolen on samalla tehtävä pääkohdittain ehdotus uudeksi sopimukseksi. Neuvottelut uudesta sopimuksesta on aloitettava viimeistään sen jälkeen, kun Opetushallitus tai toisaalta ne järjestöt, jotka edustavat vähintään puolta sopimuksen piirissä olevasta järjestäytyneestä henkilöstöstä, on irtisanonut sopimuksen.

Sopimusta irtisanomatta voidaan sopijajärjestöjen yksimielisestä esityksestä muuttaa sopimuksen 8 §:ssä mainittuja sopijajärjestöjen keskus- ja paikalliskuntien nimeämien jäsenten määrää sopijajärjestöjen nimeämien jäsenten kokonaismäärää lisäämättä, jos järjestöjen jäsenmäärissä tapahtuu olennaisia muutoksia.

Aikaisemman sopimuksen korvaaminen

14 §

Tämä sopimus korvaa Opetushallituksen ja toisaalta AKAVA ry:n (nykyisin: Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry), Valtion ja erityispalvelujen ammattiliitto VAL ry:n (nykyisin: Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry) ja STTK-J ry:n (nykyisin: Palkansaajajärjestö Pardia ry) kesken syyskuun 30 päivänä 1994 tehdyn sopimuksen yhteistoiminnasta Opetushallituksen toimialaan kuuluvissa valtion oppilaitoksissa.

Helsingissä, 19. päivänä kesäkuuta 2006

OPETUSHALLITUS

_____
Kirsi Lindroos

_____
Tellervo Renko

_____
Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry

_____
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

_____
Palkansaajajärjestö Pardia ry

liite 1 laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa (651/88), 7 §

liite 2 sopimus yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa, 6 §